WASHINGTON DC 200
NEWS CTT
DRAUGAS, CHI. ILL 60629
THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c. KETVIRTADIENIS — THURSDAY, GRUODIS — DECEMBER 30, 1976 Nr. 306

Gynybai lėšos nebus mažinamos

St. Simon's Island, Ga. — Du Jimmy Carterio parinkti kabineto nariai leido suprasti, kad jie laikysis savo nusistatymo, nebūtinai seks būsimojo prezidento duotų pažadų rinkiminės kampanijos metu. Harold Brown, paskirtas gynimo sekretorium, sakė, kad sumažinti gynybai skirtas lėšas gal ir bus galima, bet ne anksčiau kaip 1979 metais. Carteris buvo žadėjęs nubraukti gynybai tarp 5 ir 7 bil. dolerių Būsimasis gerovės, sveikatos ir švietimo sekretorius Joseph Califano sakė, kad Carterio pažadėta šalpos reforma, vienas jo, kaip prezidento, būsimasis rūpestis, gali bent kiek palaukti. Departamentas turės kitų, skubesnių rūpesčių.

Kiek vėliau Carterio spaudos sekretorius Jody Power, paklaustas, kaip suderinti būsimojo prezidento pažadus su sekretorių pareiškimais, atsakė, kad Carteris, teisybė, žadėjo sudžetą gynybai sumažinti, bet niekad nesakė, kada tai bus galima padaryti, niekad nesakė, kad pirmaisiais prezidentavimo metais. Apie Califano pareiškimą: taip, Carteris žadėjo reformuoti jau pirmaisiais savo metais, galimas dalykas, jog iki metų pabaigos tai ir bus pradėta daryti.

Califano sakęs, kad pirmoj eilėj jis norėtų patvarkyti milžinišką departamento aparatą, sumažinti biurokratiją ir pagreitinti darbą.

St. Simon's Island, Ga. — Susirinkusiems būsimojo kabineto nariams Jimmy Carteris sakė, kad viceprezidentas Walter Mondale bus Baltųjų rūmų personalo bosas.

MIRĖ GARBĖS KONSULAS DR. J. J. BIELSKIS

Los Angeles, Calif. — Gruodžio 26 d. 12:15 val. Santa Monica, Cal., staigiai mirė Lietuvos garbės konsulas a.a. dr. Jonas Julius Bielskis, sulaukęs 85 m. amžiaus. Palaidotas vietos mauzoliejuje laikinai, o vėliau bus atvežtas į Chicagos kapines.

A. a. J. Bielskis buvo gimęs 1891 sausio 6 Tytuvėnuose, Raseinių apskr. 1908 atvyko į JAV, kur, užsidirbęs pinigų, studijavo Hartforde, Conn., gaudamas naturopatijos daktaro laipsnį. Vėliau dar studijavo teisę Washingtone, New Yorke ir American universitete Californijoje, kur irgi gavo diplomą.

Nuo jaunystės reiškėsi lietuvių visuomeninėj veikloj. Pirmojo karo metu buvo delegatas Lozanoje. Amerikoje organizavo lietuvių karių legijoną kovai už Lietuvos nepriklausomybę ir buvo to bataliono inspektorius. Darbavosi Tautos taryboje ir kurį laiką buvo Lietuvos Vyčių sąjungos pirmininkas. Paruošė konsuliariniam darbui JAV sąlygas, kol buvo įsteigtas pirmasis konsulatas. Buvo Lietuvos konsulas 1924—26m., o vėliau garbės kosulas iki savo mirties.

A a. dr. J.J. Bielskis yra išleidęs keletą informacinių knygų lietuvių ir anglų kalbomis, bendradarbiavo spaudoje, ypač senesniaisiais laikais.

Nuliūdime liko žmona Ona, duktė Rūta, sūnus Alfredas, 8 vaikaičiai ir provaikaitis. Jo pasitraukimą iš gyvųjų pajus visa Amerikos lietuvių visuomenė, nes tai buvo gilaus patriotizmo ir nuoširdžios tautinės dvasios lietuvių visuomenininkas ir konsulas.

Sausio 6 dieną, 1 val. p.p. Šv. Pauliaus bažnyčioje, Los Angeles, bus už jį pamaldos.

Mirusio Bielskio giminės prašė vietoj gėlių aukoti Lietuvių fondui.

Bado streikas sovietų konc. stovyklose

Maskva — Apie 50 politinių kalinių ir sąžinės belaisvių įvairiose sovietų koncentracijos stovuklose paskelbė bado streiką, protestuodami prieš nežmoniškas kalinimo sąlygas. Žinią apie streiką Maskvoje Vakarų žurnalistams perdavė rusų disidentų atstovai. Pranešimas pasirašytas apie trisdešimties asmenų.

Tarp daugelio kitų reikalavimų sovietinių lagerių kaliniai atkreipia dėmesį į visišką jų izoliavimą nuo pasaulio. Pvz. giminės lagerių kalinius gali aplankyti tiktai vieną kartą per septynis mėnesius.

Didelis deficitas

Washingtonas. — Lapkričio mėnesio prekybos deficitas buvo didžiausias šiais metais —906.2 mil. dolerių. Deficitas susidarė, svarbiausia dėl naftos produktų padidinto įvežimo ir sumažinto grūdų eksporto.

New Yorkas. — New Yorko biržoje Dow Jones Industrials antradienį vėl pasiekė 1,000 punktų, dvyliktą kartą šiais metais.

Washingtonas. — Antradienį apie 50 demonstrantų prisirakino prie Pentagono durų ir sienas aptaškė, kaip jie sako, savo krauju, protestuodami dėl pasaulio ginklavimosi didėjimo. Tarp jų buvo ir broliai Berriganai.

Pasiuntė kareivius į užnuodytą vietą

Londonas. — Buvęs KGB agentas Aleksej Miagkov savo knygoj "Tarp KGB sienų", apie kurią vakar rašėm, dar pasakoja, kad sovietai pasiuntė kariuomenės pulką į tą vietą, kur prieš tai buvo daromi atominiai sprogdinimai, ir 70 procentų kareivių iš bendro skaičiaus 2,100 dėl radiacijos susirgo taip labai, kad sirgo ir keliems metams praėjus. Tai buvo prieš 1973 metus, į rytus nuo Baikalo ežero, Sibire.

Apie savo tarnybą Miagkov pasakodamas mini, kad pirmoj paskytimo vietoj, Bernau, Rytų Vokietijoj, 12 mylių į šiaurės rytus nuo Berlyno, jam buvo įsakyta per du mėnesius užverbuoti 10 agentų. Kai jis mėgino paaiškinti savo viršininkui majorui Aleksui Boiženko, jog tai negalima, tai anas atsakė: "KGB yra viskas galima". Miagkov pabėgo iš Rytų Vokietijos į Vakarus 1974 vasario 2.

Dar kartą atskleidė Maskvos melą

Statulos į ok. Lietuvą neįsileido

Maskva. — Sovietų Sąjungoj lankėsi Airijos užsienio reikalų ministeris Garret Fitzgerald. Prieš jam išvykstant iš Dublino, Airijos krikščionių bendrijos centras kreipėsi į jį, prašydamas užklausti Maskvą, kodėl jie neįsileido Švč. M. Marijos statulos, jų siųstos Lietuvos katalikams, prašant ją Vilniuje įteikti vyskupui Julijonui Steponavičiui. Dar nėra žinoma, koks buvo Maskvos atsakymas ministeriui, bet Airijoj plačiai nuskambėjo pats faktas, kad sovietų ambasadorius atsisakė ją priimti ir persiųsti į ok. Lietuvą.

Sakoma, jog Airijos katalikai tyčia norėjo pasauliui dar kartą įrodyti, kad viešo tikėjimo išpažinimo laisvės dabartinėje Lietuvoje nėra, todėl ir sumanė sovietų ambasadą pastatyti į nemalonią padėtį. Jie gerai žinojo, kad rusai nesutiks to padaryti, o atsisakymas bus dar vienas įrodymas apie Maskvos propagandos melą.

Statula šiuo metu palikta Londone, lietuvių Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Plains, Ga. — Jimmy Carteris sakė, kad jis norėtų susitikti su Leonidu Brežnevu, bet ne anksčiau, kaip kitų metų antroj pusėj.

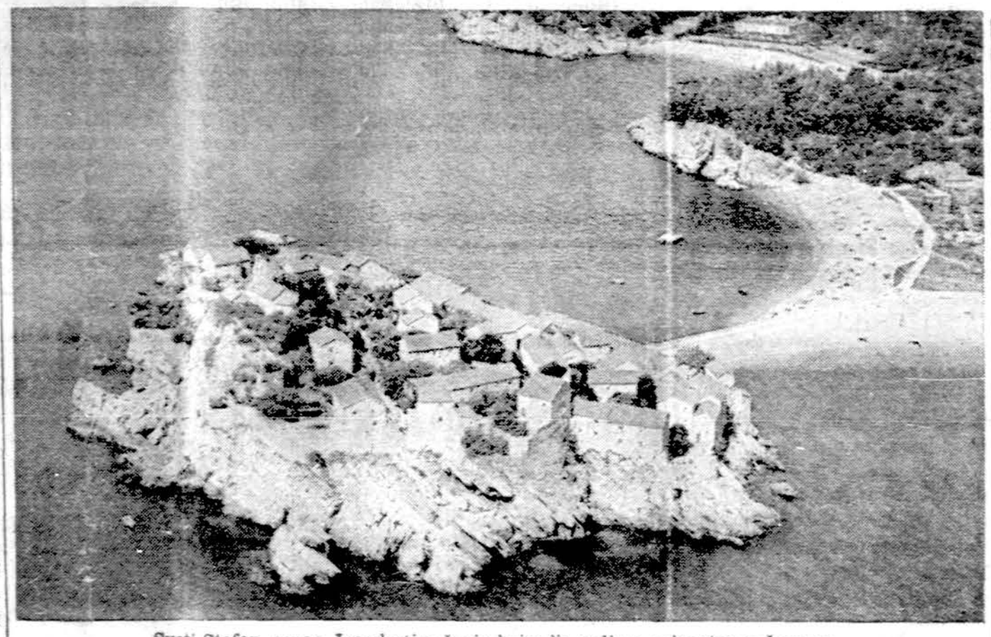

Sveti Stefan, senas Jugoslavijos žvejų kaimelis, pylimu sujungtas su žemynu

Turistus išlaikė 16 valandų

Paryžius. — Penki Amerikos žydai turistai, atvykę iš Maskvos, pasiskundė, kad jiems nusileidus Maskvos aerodrome, buvo išlaikyti 16 valandų be maisto, be vandens, neleido nei miegoti, nei susisiekti su Amerikos ambasada, o po to išsiuntė atgal. Juos įtarė, kad jie buvo atvykę į žydų ruoštą kultūros simpoziumą. Nuodugniai buvo iškratyti ir atimtos visos vežamos knygos.

5,000 politinių kalinių R. Vokietjoj

Berlynas. — Rytų Vokietijoj yra apie penki tūkstančiai politinių belaisvių, praneša Vakarų Berlyne veikiantis "Rugpiūčio 13-tos dienos komitetas". Paskelbtame raporte pateikiami ne tiktai statistiniai duomenys, bet ir konkrečiais pavyzdžiais iškeliamos labai sunkios politinių kalinių sąlygos.

Dokumente pažymima, kad kai kurie kaliniai prieš tardymą laikomi net aštuoniolika mėnesių po žeme esančiose vienutėse. Cottbus kalėjime 28 politiniai belaisviai sugrūsti 32 kvadratinių metrų kambaryje. Kiekvienam jų duodama šeši šimtai gramų mėsos per mėnesį. Su jais yra taip pat žymus vokiečių rašytojas Jurgen Fuch. Tarptautinės rašytojų organizacijos Pen klubo Vakarų Vokietijos skyrius, susirūpinęs jo likimu, pasiuntė laišką Rytų Vokietijos bosui Honeckeriui, prašydamas jį išleisti į Vakarus.

Johannesburg. — Kalėdų metu dviejuose Pietų Afrikos juodųjų gyvenamuose sektoriuose dėl kilusių riaušių tarp jų pačių vien užmuštų buvo 70.

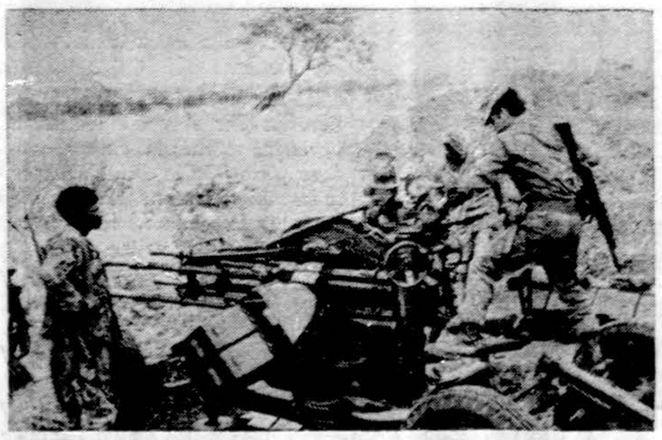

Kubos kareiviai, sovietų ginklai Angoloje prieš UNITA, antikomunistinius nacionalistus

Suimti keturi disidentai

Leningradas. — Praėjusį savaitgalį, per Kalėdas, sovietų milicija tyliai, nenorėdama kad kas plačiau sužinotų ir išgarsintų laisvajam pasauliui, Leningrade suėmė keturis disidentus. Apie suėmimus Vakarų laikraštininkus painformavo suimtųjų giminės. Tarp suimtųjų buvo ir vienas žinomiausių Leningrade disidentų Vladimir Borrisov, 33 metų. Kito suimtųjų vardas irgi žinomas, tai žydų veikėjas Vladimir Sverdlin, 35 metų. Jis vėl nugabentas į psichiatrinę ligoninę. Iš psichiatrinės buvo išleistas paskutinį kartą prieš trejus metus. Iš viso tokiose ligoninėse jis jau buvo praleidęs visą savo jaunystę, devynerius metus.

Sovietai prisipažįsta: trukdymai buvo jų

Maskva. — Sovietai prisipažįsta, kad paslaptingieji radijo signalai, trukdą tarptautinį radijo susisiekimą, buvo jų. Pažadėjo truputį mažiau trukdyti. Sovietų signalai, kaip buvo jau anksčiau nustatyta, siunčiami iš galingos stoties, esančios kažkur apie Kijevą.

Apsivalys nuo radikalų

Pekinas. — Partijos pirmininkas Hua Kuo-feng pažadėjo 1977 metais išvalyti komunistų partiją, radikalus pakeisti nuosaikiaisiais. Visi įsivėlę į "keturių radikalų gaują" bus teisiami, išskyrus, jei jie iki to laiko viešai prisipažins ir apgailės savo klaidas.

Komunistas meras gynė Bukovskį

Bologna, Italija. - Yra žinoma, kad Bolognos miesto meras Zangheri, komunistas, drauge su visa miesto valdyba prieš kurį laiką buvo parašęs raštą Italijos ambasadoriui Maskvoje, prašydamas informacijų apie tada dar kalėjusį sovietų rašytoją disidentą Vladimirą Bukovskį. Rašte prašė ambasadoriaus tarpininkavimo, kad Zangheri galėtų telefonu susisiekti su Bukovskiu ir išgirsti jo paties nusiskundimus. "Kiekvienas žmogus turi teisę ginti savo įsitikinimus, todėl reikalaujame, kad ši teisė būtų garantuota visuose kraštuose, taip pat ir Sovietų Sąjungoj", buvo parašyta rašte.

Su Bukovskiu merui telefonu susisiekti Maskva neleido, į prašymą neatsakė. Netrukus Bukovskis buvo iškeistas į Čilės komunistų vadą Carvalaną.

Ok. Lietuvoje mirė 22 kunigai

Okupuota Lietuva. — Gruodžio 12 d. Višakio Rūdoje mirė tos parapijos klebonas a.a. kun. Pranas Šliumpa. Velionis buvo gimęs 1916 m., kunigu įšventintas Vilkaviškyje 1942 m. Pastaruoju metu ilgesnį laiką sirgo.

Tai jau dvidešimt du okupuotoje Lietuvoje šiemet mirę kunigai.

Beirutas. 1,500 karių iš Jungtinio Arabų Emirato atvyko į Libaną ir kaip taikos dalinys budės pietinėj daly, prie Izraelio sienų. Pietinė Libano dalis yra vienintelė vieta, kurios nekontroliuoja Sirijos kariai.

Pagarba kovojantiems už Lietuvos laisvę

Vliko seimas džiaugiasi mūsų jaunimo padidėjusiu dėmesiu Lietuvos laisvinimui

Vyriausio Lietuvos išlaisvinimo Komiteto seimas 1976 gruodžio 4-5 d.d. Washingtone, D.C., minėdamas Jungtinių Amerikos Valstijų 200 metų nepriklausomybės sukaktį ir pagerbdamas dėl Lietuvos laisvės žuvusius bei šiandien kovojančius okupanto priespaudoje, priėmė šiuos nutarimus:

1. Seimas griežtai protestuoja prieš Lietuvos okupaciją ir prieš paneigimą lietuvių teisės į savitą kultūrą, prieš rusifikaciją bei pastangas žaloti tautinį lietuvio būdą.

2. Seimas reiškia gilią pagarbą pavergtiems lietuviams, ryžtingai kovojantiems prieš sovietinę okupaciją ir už lietuvio asmens teises.

3. Seimas kviečia laisvuosius lietuvius dar aktyviau jungtis į pavergtos tėvynės laisvinimą, vadovaujamą VLIKo, kuris už Lietuvos ribų, lietuvių tautai siekiant išsilaisvinimo, reiškia ir vykdo jos politinę valią.

4. Seimas prašo VLIKo valdybą labiau išplėsti ir sustiprinti Lietuvos laisvinimo veiklą laisvajame pasaulyje, ypač Europoje.

5. Seimas įpareigoja VLIKo valdybą organizuoti Lietuvių žmogaus teisių komisiją ir stiprinti šios srities informacinę veiklą.

6. Seimas dėkoja lietuvių organizacijoms, dalyvaujančioms tarptautiniuose sąjūdžiuose, už jų indėlį į Lietuvos laisvinimo darbą ir skatina VLIKo valdybą remti jų pastangas.

7. Seimas, labai vertindamas PLB, ALTos ir kitų lietuvių organizacijų bei institucijų pastangas Lietuvos laisvės bylai, pritaria VLIKo ryšiams su šiomis organizacijomis, paveda jo valdybai toliau siekti organizacinės darnos, ypatingai jungtinėse Amerikos Valstijose; prašo tęsti Lietuvos laisvinimo konferencijų darbus ir ieškoti būdų VLIKo organizacijai stiprinti bei plėsti.

8. Seimas mano, kad visuomeninė ir politinė diferencija sudaro natūralias sąlygas demokratiniams polinkiams ir įpročiams bei dvasiai ugdyti, darbo suderinimo siekti ir Lietuvos laisvinimo darbo tęstinumą laiduoti.

9. VLIKo seimas džiaugiasi mūsų jaunesnės kartos ir Lietuvių jaunimo sąjungos ypatingai padidėjusiu dėmesiu Lietuvos laisvinimui savo kongreso metu Pietų Amerikoje ir dalyvaujant VLIKo seime, o taip pat planuojant konkrečius darbus ir šiuo metu. Seimas pritaria minčiai siekti dar glaudesnio bendradarviavimo ir ryšių su jaunimu ateityje.

10. Seimas dėkoja VLIKo tarybai ir valdybai už atliktą darbą, labai vertina veiklą Pasaulinėje pabaltiečių santalkoje ir Tautos fondo pastangas kaupiant lėšas Lietuvos laisvinimui. Ypatingą padėką reiškia Kanados Tautos fondo atstovybės pirmininkui J. Vaičeliūnui ir Toronto atstovybės pirmininkui A. Firavičiui už įteiktas stambias aukas. Seimas nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.

11. Seimas dėkoja Lietuvos Diplomatinės tarnybos nariams, organizacijoms bei asmenims, žodžiu arba raštu seimą sveikinusiems.

12. Seimas dėkoja Jungtinių Amerikos Valstijų Bendruomenės Washingtono apylinkės valdybai, gražiai paruošusiai techniškas sąlygas seimo sesijai vykti. (E)

KALENDORIUS

Gruodžio 30: Eugenijus, Sabina, Augas, Audronė.

Gruodžio 31: Silvestras, Melanija, Davis, Mingailė.

Saulė teka 7:17, leidžias 4:28.

ORAS

Dalinai saulėta, bet labai šalta, naktį iki minus 15, dieną kiek daugiau negu 0.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Bankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60639
Telefonas FR 6-6489

DETROITO VYČIŲ VEIKLA

Lietuvos vyčių 79 kuopa, Detroito priemiestyje Southfielde, daugelį metų buvo didžiausia kuopa Amerikoje, suruošė neeilinį dalyką — parapijos rudens šventę. Prasidėjo turgumi, o vėliau buvo kitų įdomių dalykų. Visko ten buvo. Southfieldo miestelio valdyba yra griežta ir neleidžia azartinių lošimų, nors kitose parapijose jie būna. Mums buvo pasakyta, kad turime užsiimti šumanumo žaidimais.

Taip mes šaukėme susirinkimą po susirinkimo, sudarėme planus ir juos keitėme. Buvome žadėję pasiruošti šeštadienį, lapkričio 13 d., o pradėti po pirmųjų sekmadienio mišių. Bet reikalai susipainiojo — tą šeštadienį salė buvo išnuomuota lietuvių koncertui. Tai reiškė daugiau žilų plaukų rengimo komiteto nariams. Turėjome atsikelti anksti sekmadienio rytą ir sudėlioti viską prieš pirmąsias mišias.

Suruošėme loteriją su 400 įvairių laimėjimų, kuriai vadovavo Bertha Janus, ir puikią kalėdinių daiktų krautuvėlę, Sophie Zager vedamą. Monogramas darėme antpečiuose, vaikams žaidimus saldainiais, (tvarkė Barbara Sackle) pravedėme strėlių metymą, (prižiūrėjo Dainius), ir kamuolio ritinimo varžybas, vadovaujamas pono Chip. Taip pat laikėme puikią smulkmenų prekybą, kur visko gauti galėjai už žemas kainas (vadovavo J. Kakštys) ir V. Čeponio su Ruth Grasha tvarkomą mažų darbelių loteriją, ir Margaritos Nashlon tvarkomą didelę loteriją, kurioje Adele Bagdon laimėjo 400 dol. Bare karštus ir šaltus gėrimus pardavinėjo J. Jakštys, J. Chaps ir Chester Nashlon. Paruošėme valgių pietums, į bažnyčią atėjusiems pavaišinti; buvo keptos vištienos, dešros, dešrelių, kugelio, picos ir visokių priedų, kuriuos paruošę buvo ir žmonėms pardavinėjo Frank Zager, Mesdames Petroski, Medinis ir Pavlichek.

Mūsų laimei, tą sekmadienį buvo trejos mišios bažnyčioje, o per vienas dar grojo jaunuoliai su gitaromis, todėl daug žmonių priėjo į mūsų šventę. Viskas tęsėsi ištisą dieną, nuo 7 val. ryto iki 7 val. vakaro.

Savo susirinkime nubalsavome dalį pelno atiduoti bažnyčios statybos fondui, nes milijoną dolerių kaštavusi mūsų statyba ne tik kad nėra baigta, bet ir geroką skolą mes parapijiečiai turime grąžinti Detroito arkivyskupijai. Daug turim klubų savo parapijoje, bet tiktai vyčiai ir Moterų sąjungos 54-ta kuopa tedaro parengimus parapijos naudai.

Savaitei praėjus, rengimo komitetas susirinko įvertinti savo darbą. Lotyniškas priežodis sako — patirtis pamoko. Nutarėme ruošti kitą šventę. Ji bus 1977 m. lapkričio 13 d. Gautoji patirtis garantuos pasisekimą ateinančiais metais.

Pavasarį žadame suruošti "Milijonierių vakarą", kurį suorganizuos mums Juozas Jakštys, naujokas mūsų kuopoje, bet labai veiklus. Beje, čia aprašytosios šventės ruošimui vadovavo mūsų kuopos pirmininkė Magdalena Smailienė, kita labai veikli vytė.

Džiaugiamės, kad į mūsų šventę atsilankė vyčiai iš kitų Detroito kuopų, iš 102 Šv. Antano parapijoje ir iš 139 Šv. Petro parapijos kuopų. Iš viso, šventė pasisekė. Jei kuri vyčių kuopa norėtų sužinoti, kaip mes viską suorganizavome, gali mūsų pasiklausti.

Dainius.

DAYTONO JAUNIEJI

Paminėti reikėtų tuos Daytono jaunuosius, kurie buvo centro valdybos apdovanoti praeitame vyčių seime. Dovanas gavo: Walter Lastoskie, Kathy Sinkwitz, Marija Agnė Mikalauskaitė ir Rita Gečaitė. Tačiau savo dovanas jie atidavė į jaunučių kuopos kasą. Tai įgalino visus 96 kuopos jaunuosius dalyvauti seime. Labai ačiū tiems keturiems.

Sveikinti reikia jaunųjų globėją Marianne Podoyak, už labai sėkmingą "švenčių turgų", kurį turėjo jaunieji lapkričio 27 ir 28 dienomis. Daug daiktų padarė jaunieji per rankdarbių pamokas, kurioms vadovavo Marianne; kai ką padarė ir patys namie. Jaunieji kuo puikiausiai bendradarbiavo su Marianne, ir ji tuo didžiuojasi. Geriausią loterijos dovaną laimėjo Vytenis Čyvas. Bilietą jam buvo pardavęs A. Služas. K. Prišmantas laimėjo antrą vertės atžvilgiu dovaną, bilietą į "Tamburitzens" vaidinimą Paminklinėje salėje, kun. Valterio Katarskio dovaną.

Jaunieji dalyvauja kuopos kėgliavimo lygoje. Tomas Raštikis ir Joey Mantz išdrįso žaisti net su senesniais lygos kėgliuotojais.

F.B.P.

VYČIŲ CHORO SUKAKTIS

Chicagos vyčių choras švenčia 60 metų sukaktį. Iškilminga vakarienė su programa ir šokiais bus sausio 15 d. B. Pakšto svetainėje. Bendroms svečių daimoms vadovaus muzikas Faustas Strolia. Pradžia 7 val. vakare. Choro valdyba ir pirmininkė Estelle Rogers prašo lietuvius savo atsilankymu paremti vyčių chorą. Geriau iš anksto paskambinti telefonu HE 4-7785, sužinoti, ar dar yra vietų.

IŠPARDAVIMAS CHICAGOJE

Kovo 26 d. Chicagoje bus vartotų daiktų išpardavimas, kurio tikslas padėti vyčiams išlaikyti savo namą. Lietuviai yra prašomi jau dabar pagalvoti, ką galės tam išpardavimui paskirti.

LIETUVOS ATSIMINIMŲ BANKETAS

Chicagos vyčių ruošiamas Lietuvos atsiminimų banketas, skirtas Lietuvos nepriklausomybės paskelbimui paminėti, bus vasario 6 d. gražioje Martinique salėje. Banketo metu bus pagerbta Lietuvos generalinė konsulė Juzė Daužvardienė. Pagerbime dalyvaus kitų kraštų konsulai ir daug aukštų asmenų. Chicagos lietuvių visuomenė kviečiama dalyvauti. Salė talpina apie 700 žmonių. Banketo rengimui vadovauja Jonas Evans. Jo telefonas RE 7-8600.

— — —

— **Friburge, Šveicarijoje, įvyko pirmasis jaunų šveicarų katalikų darbininkų suvažiavimas, kuriame taip pat dalyvavo vokiečių, prancūzų ir Šveicarijoje dirbančių imigrantų katalikų darbininkų atstovai. Suvažiavimo tikslas buvo — išplėsti bendradarbiavimo ir solidarumo ryšius tarp įvairių tautybių katalikų darbininkų.**

Žiburio lituanistinės mokyklos eglutės programa. Vaidinama "Kalėdos kirtimėly". Nuotr. Jono Urbono

DETROITO ŽINIOS

JOCYTĖS KONCERTAS DETROITE

Solistė Adriana Jocytė lėktuvu atskris iš Berisso, Argentinos į Šiaurės Ameriką. Dviejų mėnesių laikotarpy ji lietuviams koncertuos New Yorke, Clevelande, Chicagoje, Toronte, Montrealyje, Hamiltone, Londone ir Detroite. Adrianos pirmasis pasirodymas Šiaurės Amerikos lietuvių tarpe bus Detroite. Koncertas įvyks sausio 15 d. 8 v.v Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre. Kokteiliai bus 7:30. Koncertą seks šokiai, kuriems gros Rimo Kasputčio orkestras. Veiks bufetas.

Bilietus koncertui ir šokiams galima iš anksto įsigyti pas J. Marcišauską, L. Mikulionį Ritą Matvėkaitę, Reginą Garliauskaitę ir Saulių Jankauską. Kaina 3 doleriai jaunimui, 5 doleriai kitiems.

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdyba pakvietė sol. Jocytę gastroliuoti Šiaurės Amerikoje. Visus Jocytės koncerto ir šokių Detroite ruošos darbus atlieka apylinkės jaunimas. Kai kurie asmenys susidarė klaidingą įspūdį, kad šis jaunimo ruošiamas vakaras yra skiriamas tiktai jaunimui. Ne, šis koncertas yra ruošiamas Detroito lietuvių visuomenei. Koncerto tikslas yra supažindinti visus detroitiškius su jaunu, daug žadančiu talentu ir sutelkti lėšų tolimesnei jaunimo veiklai. Į koncertą atsilankančių skaičius parodys, kiek Detroito lietuviai įvertina savo jaunų bendruomenės narių pastangas.

Viktoras Nakas

Solistė iš Argentinos Adriana Jocytė koncertuos Detroite sausio 15 d. Kultūros centre.

JŪRŲ "ŠVYTURIO" ŠAULIŲ KUOPOJ

Jūrų "Švyturio" kuopos moterims - šaulėms, vadovaujant Angelei Šukienei, prieš Kalėdas buvo suruošti trumpi šiaudinių ornametų kursai. Juos lankė: Cicilija Balsienė, Angelė Šukienė, Stefanija Paulikienė, Emilija Lungienė, Sofija Sirutienė, Vėra Pleskienė ir Kostancija Kirvilaitienė. Kursus labai gražiai pravedė dail. Antanina Jonynienė.

Jūrų "Švyturio" kuopos moterų sekcijos pastangomis gruodžio 24 d. šv. Antano parapijos patalpose buvo suruoštos šauliams ir svečiams bendros Kūčios, kuriose dalyvavo per 50 žmonių.

Juozas Kinčius tarės žodį pakvietė kuopos kapelioną kun. Kazimierą Simaitį ir moterų sekcijos vadovę Angelę Šukienę uždegti Kalėdų eglutėje žvakutes. Eglutė buvo puošni, ją papuošė Angelė Šukienė, Emilija Lungienė ir Stefanija Paulikienė pačių padirbtais šiaudiniais ornamentais.

Kuopos valdybos pirm. Alfa Šukis pasveikino su Kalėdų šventėmis paminėdamas, kad šiose kūčiose yra svečių ir iš toliau: Kristiną ir Rūtą, inž. Vitolio ir Irenos Budrių dukras iš Californijos. Jos yra šaulių Valerijos ir Leonardo Šulcų anūkės. O viena viešnia buvo net iš Lietuvos.

Eilėraščius padeklamavo Angelė Šukienė, Vytė Šnapstytė, Rūta Šnapstytė. Paskutiniosios abi yra "Aušros" lituanistinės mokyklos mokinės.

Kun. Kazimierui Simaičiui sukalbėjus maldą, plotkelių laužymu pradėjome kūčių vakarienę. Vakarienės metu buvo perduodamos Kalėdinės giesmės.

Marijonas Šnapštys pateikė keletą duomenų apie savo giminaitį rašytoją kun. Juozą Šnapštį-Margalį ir paskaitė iš jo kūrybos "Odė jaunuomenei" ištrauką.

Angelė Šukienė padėkojo kūčių dalyviams ir jų rengėjoms-talkininkėms: Stefanijai Paulikienei, Antaninai Zakarkienei, Emilijai Lungienei, Marijai Žirinskienei, Uršulei Vitienei, Danutei Petrauskienei ir Marijai Kinčienei, o kuopos kapelionui kun. K. Simaičiui įteikė kalėdinę dovaną.

Leonardas Šulcas parodė savo paties prieš 8 metus susuktą filmą. Jame matėme šaulių sotvykią Dainavoje, švenčių bei sukaktuvinius minėjimus ir kitus kultūrinius įvykius. Filme buvo matomi veidai ir kai kurių šių kūčių dalyvių.

Dauguma kūčių dalyvių dalyvavo Šv. Antano bažnyčioje 12 val. nakties Bernelių mišiose. Mišių metu, Pranui Zarankai vadovaujant, buvo giedamos Kalėdų giesmės. Labai gražus įspūdis buvo ,kai vargonams grojant, prisijungė Rimas Kasputis pučiamuoju instrumentu.

A.G-s.

"ŽIBURIO" MOKYKLOS KALĖDŲ EGLUTĖ

Tradicinė "Žiburio" lituanistinės mokyklos Kalėdų eglutė įvyko gruodžio 19 d., 3 val. p.p. Dievo Apvaizdos parapijos kultūros centre. Susirinkusiems svečiams, kurių daugumą sudarė mokinių tėveliai ir seneliai, pirmoje programos dalyje žemesniosios ir aukštesniosios mokyklų mokiniai nuotaikingai suvaidino P. Nato (mok. Prano Zarankos) 2-jų veiksmų vaidinimą "Kalėdos kirtimėly".

Dar scenai neatsidarius, priešaky buvo matyti jaunas berniukas. Gintas, klausantis savo motinos pasakojimų apie pirmąsias Kalėdas. Domino Gintą mamos žodžiai, ypač ta dalis apie gyvulėlių parodytą pagarbą Jėzui tą šventą naktį.

Scenos užuolaidas pakėlus, Mykolo Abariaus tapytų dekoracijų fone buvo matyti 4 nykštukai. Jie rengė "Kirtimėlio mokyklą": dažė lentą, pastogę, iškabą Jiems pabaigus tą darbą, į mokyklą buvo sukviesti įvairūs miško gyventojai —paukščiai ir gyvuliai.

Publika šiltai priėmė vaidinimą, kurį režisavo pats autorius ir jam talkininkavo Danutė Jankienė. Vaidinime pagrindines roles vaidino: Paulius Gražulis, Virgilijus Kasputis, Dainius Skiotys, Mykolas Abarius, Antanas Kizlauskas ir Linas Udrys. Į vaidinimą taip pat buvo įtrauktas mokyklos choras, vadovaujamas Rimo Kaspučio.

Po vaidinimo svečiai turėjo progos pasivaišinti mokyklos tėvų komiteto parūpintais valgiais. Kai svečiai vaišinosi, mažieji dainavo ir žaidė ratelius, kurinos paruošė mok. Danutė Doveinienė. Kalėdų senelis (Algis Nakas) vaikučius apdovanojo.

Kalėdiškoj nuotaikoj praėjo Kalėdų eglutė. Gaila tačiau, kad tik nedidelė Detroito lietuvių visuomenės dalis atėjo pasidžiaugti ir įvertinti "Žiburio" mokyklos daug aukos įdedančių mokinių, mokytojų ir jų talkininkų darbu.

Rita Neverauskaitė

Detroito Gabijos skaučių Kalėdų eglutė, prie kurios matyti Paulita Abariūtė, Daiva Rugienūtė, Ramona Urbonaitė, Asta Jurgutytė ir Loreta Sveraitė. Nuotr. J. Urbono

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second Class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: $28.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. $26.00. Canada $28.00. Foreign Countries — $29.00.

Paštto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atžymima, iki kada skaitytojas yra užsimokėjęs

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	6 mėn.	3 mėn.
Chicago, Cook apskr. ir Kanadoje	$30.00	$17.00	$12.00
Kitur J.A.V.	28.00	16.00	11.00
Užsienyje	31.00	19.00	13.00
Savaitinis	20.00	13.00	7.00

● Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 — 12:00.
● Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00

● Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, jų grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos pristančiamos gavus prašymą.

Tel. PR 8-3229
DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
2858 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6132 So. Kedzie Avenue
Val.: pirmad., antrad. ir ketvirtad. 6 iki 7:30 val. vakaro.
Šeštad. nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telef. WA 5-2670
Rezid. tel. WAlbrook 5-3043

Tel. Ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Stret
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 v. popiet. Antrad., penktad. 1-5, treč. ir šeštad. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val.: pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1-4 ir 7-9; antrad. ir penkt. 10-4; šešta. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-2839
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocinės ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. tel. — GI 8-6873
DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatsiliepia, skambinti: MI 2-0001.
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street

Ofiso tel. — PR 8-2220
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
J O K S A
V A I K Ų L I G O S
2656 West 63rd Street
Pirmad., antrad., ketvirtad. ir penkt. nuo 12 iki 2 val. ir nuo 5 iki 8 val. vak. Šeštad. nuo 1 iki 4 val.

Ofs. PO 7-6000. Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

DR. K. A. JUCAS
DERMATOLOGIJA — CHIRURGIJA
5214 No. Western Avenue
1002 No. Western Avenue
Tel. atsakomas 12 valandų
489-4441 — 561-4605

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. Gi skelbimų kainos visiems prieinamos.

Įstaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
BENDROJI MEDICINA
1407 S. 49th Court, Cicero
Kasdien 10-12 ir 4-7
Išskyrus treč. ir šešt.

Tel. ofiso ir buto: OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 val. popiet.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. popiet ir 6-8 val. vak. Treč. ir šeštad. uždaryta

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7158 South Western Avenue.
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet
Ofiso tel. HE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-os ir Campbell Ave. kampas)
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

OPTICAL STUDIO
VIOLETA KAROSAITĖ
7051 So. Washtenaw. Tel. 778-6766
Pritaikomi akiniai pagal gydytojų receptus.
Didelis akinių rėmų pasirinkimas
Val.: pirm., antr., penkt. 10-5:30. Ketv. 1-8 v. vak. Šešt. 10-4 v. p. p. Trečiadieniais uždaryta.

Telef. — 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
4200 NO. CENTRAL AVE
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antrad. nuo 1-4 popiet ir ketv. nuo 5-7 vakare.
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-8548

DR. J. J. SIMONAITIS
G Y D Y T O J A S
Adresas 4255 W. 63rd Street
Ofiso telef. RE 5-4410
Rezidencijos telef. GR 6-0617
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad ir penktad nuo 1 iki 3 val. popiet.

Ofiso tel. HE 4-2122, namų GI 8-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val.: pirm., antrad., ketv. ir penktad 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Tel. ofiso PR 6-6446
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-6 val. popiet
Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

Ofiso tel. 586-8166; namų 636-4850
DR. PETRAS ŽLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6234 S. Narragansett Ave.
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7
Šeštadieniais pagal susitarimą

Nauji darbai

ANT SENĖJANČIŲ PEČIŲ

Šalia viltingo džiaugsmo, kad ateinantieji metai bus geresni, tenka susirūpinti, kad laiko vis mažėja, o darbų auga. Per paskutinį Amerikoje vykusį gyventojų surašymą pasirodė, kad amerikiečių amžiaus vidurkis yra žemiau negu 27 metai, o lietuvių amžiaus vidurkis yra 57 metai. Taigi lietuviai net trisdešimčia metų vidutiniškai vyresni už amerikiečius. Statistika blogesnė, gal ir todėl, kad daug yra pavienių lietuvių, o jaunesniųjų jau dalis save laiko amerikiečiais. Nepaisant, kad kiti ir amerikiečiai save tebelaiką lietuviais, nenutolsta nuo lietuviškos veiklos, bet šiaip ar taip ta vyresnioji karta neša didžiausia visuomeninės veiklos, aukų telkimo ir fondų rėmimo naštą. O įvairių uždavinių ne tik nemažėja, bet laikas jų vis iššaukia naujų, tai įvairūs suvažiavimai, informaciniai leidiniai ar spaudos tobulinimas. Įvairių planų ir projektų nemažėja, nepaisant, kad reikia vykdyti senuosius, o jėgų ir žmonių metai vis atima daugiau.

*

Nuolat spaudoje skaitome, kaip viena po kito miršta mums taip brangūs ir nepakeičiami žmonės. Juk vien pastaruoju metu mirė kalbininkas L. Dambriūnas ir komp. Vl. Jakubėnas. Abu savo srities specialistai ir spaudos darbuotojai, ir jų jau niekas nepakeis. Jeigu iš jaunųjų tarpo išauga gerų muzikų ar kalbininkų, tai tokių, kurie savo mokslu galėtų pasidalint ir su lietuvių visuomene, jau bus labai ir labai maža, nes be dalyko žinojimo rašymas taip pat reikalauja sugebėjimo ir patyrimo.

Bet ne tik mirtis iš mūsų tarpo atima mums reikalingus žmones. Mūsų gretas mažina ir mūsų pačių nesutarimai, nemokėjimas suprasti, kur yra provokacija, ir nemokėjimas jai atsispirti. Mes kalbame daug apie kultūrėjimą ir pageidaujame daugiau šviesos, bet ką padės ta šviesa, jei žmonės arba iš viso neturi akių, arba jei turi, tai sąmoningai užsimerkia. Ir mūsų tarpe atveju, kad vienas kitą pikietuotume gal nepasitaikys daugiau, bet neapykantos, kuri aptemdo akis vargu ar ir ateinančiais metais sumažės. O reikėtų, kad sumažėtų, nes mūsų mažėja, o darbų daugėja. Reikia, kad būtų iš visų pusių geros valios, reikia ne aklo užsispyrimo, bet supratimo ir pakantos.

Tačiau visi tolerantiškumo ir pakantos reikalauja tik iš kito. Mūsų veiksnių nesutarimai yra šventvagystė, tai muštynės dėl kibiro, degant mūsų namams. Nepaisant kieno pusėje būtų užsispyrimas, tai yra nusikaltimas prieš pavergtuosius brolius, kurie negali suprasti, kaip toks liuksusas galimas. Visi tie nesutarimai, kaip ir mirtis, atima iš veiklos ir pozityvaus darbo žmones.

*

Esame svetimame krašte, svetimi vėjai pučia į mūsų širdis ir mūsų sąmonę. Pamažu mes keičiamės, mes tolstame nuo lietuviško pašaukimo ir darbo ir daromės panašūs į milijonus šiame krašte gyvenančių, tesirūpinančių tik šia diena, neturinčių didesnės atsakomybės. Bet lietuvis turi neprarasti savęs, nenuasmenėti, nesupilkėti ar sumasėti. Ir kaip lietuviai ir kaip žmonės turime atsiminti visiems žmonėms svarbius faktus. Ir mums reikia Naujųjų Metų angoje atsiminti, kad niekas iš šios žemės gyvas neišeina, ir todėl verta pagalvoti apie įvairias vertybes. Reikia neprarasti geros nuotaikos ir reikia būti pasirengusiam kitam padėti, — visa tai kas nors įvertins, o labiausia būsi pats patenkintas. Reikia vengti piktumo ir karštakošiškumo. Jie kenkia ne tik kitiem, bet ir tau pačiam. Atsimintina, kad reikia daugiau paklausyti negu kalbėti, nes žmogus išmoksta tik klausydamas, o ne kalbėdamas. Nereikia skubėti ir su patarimais kitam, nes išmintingas tokių patarimų nereikalingas, o kvailas jų neklauso. Ir sakoma, kad reikia būti maloniam su jaunimu, pagarbiai elgtis su vyresniaisiais, turi būti tolerantiškas su silpnaisiais ir klystančiais.

Ir kai eina kalba apie kokių gerų darbų rėmimą verta atsiminti, kad nereikia savo laimės per daug remti pinigais. Juk kiek daug pasaulyje turtingu žmonių yra nelaimingų. Žmogaus laimei svarbu, kad jis pasiekia, ką yra užsibrėžęs pasiekti. Iš antros pusės, reikia atsiminti, kad sveikata brangiausias turtas, ir niekas žemėje be jos nebuvo laimingas. Ir kai visa persvarstai, tai mums atrodo, kad visos, dažnai net juokingos kovos laimėti ir geisti, kad visada būtų tavo viršus, nebėra esminės, kad jos yra beprasmės tiek asmeniška, tiek patriotiška prasme.

*

Kaip linksmai begiedotume Ilgiausių metų ir kaip linksmai besutiktume Naujuosius Metus, visa tai tebus tik išviršinis ir tik labai trumpas momentas, nekeičiąs realybės. Mes žinome, kad laikas bėgs, kad linkėjimai savo keliu ir gyvenimas savo keliu ir kad visi metai sendins mus. Ir todėl žinant visa tai, reikia, kad likusieji mums duoti metai būtų ne kovos, ne išsijungimo iš visuomeninio darbo metai, bet pozityvios veiklos, kūrybingas laikotarpis. Vidurkį imant, kaip skelbia statistika, esame už amerikiečius vyresni 30 metų, ir tie skaičiai kai ką mums turi reikšti, jeigu jau nenorima klausyti žodžiu. Mirtis atiminėja iš mūsų žmones. Dirbančiųjų kasdieną vis mažėja, o darbų ne. Tiesa, su Naujais Metais ateina ir naujų, tačiau toli gražu ne tiek, kiek reikėtų, o tai atsitinka ne tik dėl blogos valios, kiek dėl esamų sąlygų, nes šiaip ar taip išeivija visada buvo be ateities..

Šie metai tebūnie ne provokacijų, bet darbo metai, ne vienas kito niekinimo, bet vienas kito supratimo ir vienas kitam talkininkavimo metai. To reikalauja ne tik žmoniškumas, tėvynė, bet ir mūsų amžius.

Al. B.

ŽYDŲ NAIKINIMAS LIETUVOJE

Iš netolimų atsiminimų

KAZYS ALIŠAUSKAS

1976 m. spalio 6 ir 7 d. "Draugė" buvo išspausdintas P. Jurgėno straipsnis "Istorija pareikalaus apyskaitos", kurį su dideliu smalsumu perskaičiau. Jame P. Jurgėnas recenzuoja Lucy S. Dawidowicz knygą "Karas prieš žydus 1933 - 1945 metais". Knyga išleista, berods, 1975 m. Recenzija rimtai parašyta, argumentacija stipri ir logiška. Autorius nurodo esminę Lucy Dawidowicz klaidą, kad tautas, kurių teritorijoje buvo naikinami žydai, pristato kaipo hitlerininkų bendradarbius, t. y. žydų naikintojas. Už vieno arba keletos asmenų nusikaltimą nėra atsakinga visa tauta. Tai bendra ir visiems žinoma taisyklė. Lucy Dawidowicz nepaiso šios taisyklės, todėl ne tik P. Jurgėnas, bet ir daugelis pamatuotai pyksta ir tokią nuomonę peikia.

Karo metu gyvenau Lietuvoje, Kaune. Apie dramatiškus įvykius žinojau. Drama smarkiai palietė žydus, mažiau lietuvius, lenkus, rusus ir net čigonus. Begyvendamas Bavarijos DP stovykloje, 1947 — 48 m. sumaniau tuos įvykius patyrinėti ir, jeigu pavyks, juos aprašyti. Galvojau, kad šie dramatiški įvykiai neturi būti pamiršti. Važinėjau ir rinkau žinias. Man buvo prikišama, kodėl renku žinias apie žydų naikinimą, bet nerenku žinių apie lietuvių naikinimą. Tyrinėjimą nutraukiau ne dėl man daromų priekaištų, bet kad dėl skurdžių gyvenimo sąlygų negalėjau atlikti. Apgailestauju, kad surinktas žinias išmečiau, todėl dabar rašau ką prisimenu.

Žydai Lietuvoje

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo apie 173000 žydų. Atgavus Vilniaus kraštą, žydų skaičius padidėjo, bet kiek, negaliu net ir apytikriai pasakyti. Lietuvos žydai gyveno gerai, buvo laisvi, sugebėdavo aktyviai pasireikšti visose gyvenimo srityse. Niekas jų neskriaudė, lietuviuose nebūdavo nė užuominų apie žydų skriaudimą. Nuo senų senovės lietuviai su žydais gražiai sugyveno. Apie vokiečius Lietuvos žydai atsiliepdavo labai gerai, palankiau, negu lietuviai, bet nuo 1933 m., Vokietijoje įsigalėjus naciams, žydų nuomonė apie vokiečius pasikeitė. Apie juos jau atsiliepdavo blogai ir net piktai.

Lietuviškoje spaudoje prieš karą dažnai būdavo rašoma apie žydų persekiojimą Vokietijoje, bet platesnių komentarų nebūdavo daroma. Lietuvos žydų spauda plačiau ir išsamiau apie tai parašydavo. Lietuva vengė santykių įtempimo su nacine Vokietija, kuri buvo labai išdidi.

Kai Vokietijoje buvo pradėta naikinti žydus, jie rasdavo prieglobstį Lietuvoje. Pavyzdžiui, iš Suvalkų trikampio Lietuvon atbėgę žydai čia susirado prieglobstį. Taip pat 1939 m. pabaigoje daug žydų atbėgo į Vilnių iš užimtų Vokietijos ir Sovietų Rusijos vietų. Lietuvos žydai jautė ir žinojo, kad vokiečių naciai naikina žydus, bet lietuviai apie tai neturėjo informacijų, o iš žydų sužinoję apie žydų naikinimą, netikėjo, kad tokios baisybės galėtų būti daromos.

1940 m. birželio 14 — 15 d. Sovietų Rusija okupavo Lietuvą. Daugelis Lietuvos žydų su džiaugsmu pasitiko raudonąją armiją, bet ne visi. Marijampolėje aš pats mačiau, kaip vyresnieji žydai verkė, sužinoję, kad prezidentas A. Smetona išvyko į Vokietiją. Verkė ir sakė: "... mes netekome atramos, globėjo..." Tie, kurie su džiaugsmu sutiko raudonąją armiją, visi buvo komunistai, — komunistuojančių buvo mažuma. Žydai iš dviejų blogybių pasirinko mažesniąją, tikėdamiesi, kad rusų bolševikai juos gelbės. Su Lietuvą užplūdusiais rusų bolševikais žydai greitai apsiprato ir prisitaikė. Komunistų partija, ypač lietuviška komunistinė spauda vedė stiprią propagandą, kad raudonoji armija išlaisvino Lietuvą nuo karo grėsmės. Esą, jokio pavojaus nėra ir nebebus, raudonoji armija kraštą apsaugos, Stalinas veda išmintingą ir gudrią politiką. Pradžioje Lietuvos žydai pasitikėjo. Tačiau 1941 m. pradžioje žydų tarpe buvo matomas ryškus susirūpinimas savo likimu. Jautė, kad gali kilti karas ir kad Lietuva gali būti Vokietijos užimta. Jie būtų vykę nuo vokiečių grėsmės iš Lietuvos kur nors kitur, bet nebuvo kelio kur bėgti. Į Rusiją buvo galima išvažiuoti tik trumpam laikui, ir tai tik reikalui esant, gavus leidimą. Be abejo, Sovietų Rusijos vyriausybė gerai žinojo apie žydams gręsiantį pavojų, bet ji nieko nedarė, žydų likimu visai nesirūpino.

1941 m. birželio 15 d. Lietuvoje vyko masiniai suėmimai ir išvežimai į Sibirą žmonių, kuriuos bolševikai vadino "liaudies priešais". Suimtų ir išvežtų žydų buvo nedaug.

Išvežamųjų sąrašai buvo sudaromi paslapčiomis. Tą paslaptį pavyko išlaikyti, gyventojai visai nesitikėjo ir nežinojo, koks pavojus jiems grėsė. Suėmimams ir išvežimams vykdyti buvo reikalingi žmonės ir priemonės. Buvo panaudoti sunkvežimiai, kuriais išvežamieji buvo gabenami į traukinių vagonus. Suimtuosius enkavedistai (Sovietų saugumas) stropiai saugojo. Suėmimams vadovavo sovietų politrukai ir enkavedistai, jiems uoliai talkino vietiniai komunistuojantieji asmenys, kurių tarpe buvo daug žydų. Tai sukėlė neapykantą lietuvių tarpe, bet lietuviai nesikėsino žydams keršyti.

Karui prasidėjus

Karui ruošėsi tiek Vokietija, tiek Sovietų Rusija. 1941 m. pradžioje Sovietų raudonosios armijos vadai ir politiniai vadovai pažymomis savųjų tarpe sakydavo, kad karas neišvengiamas. Rusiškoji taip pat ir lietuviškoji komunistinė spauda apie karo grėsmę nieko nerašydavo. Visuomenė viešai buvo įtikinėjama, kad karo nebus, kad raudonoji armija esanti gerai pasiruošusi ir patikimai sauganti kraštą. Tačiau Lietuvos gyventojai aiškiai matė, kad ruošiamasi dideliam karui. Lietuvoje prie Rytprūsių sienos buvo sutelktos VIII ir XI Sovietų armijos. Pasienyje buvo kasami apkasai ir ruošiamos kliūtys. Stiprūs rezervai stovėjo užnugaryje: Alytuje, Vilniuje, Gaižiūnuose, Raseiniuose ir Šiauliuose. Rusai matė, kad gyventojai baiminasi karo, bet matė, kad yra ir tokių, kurie laukia karo. Pasikalbėjimuose gyventojus įtikinėdavo, kad karo Lietuvoje nebus, o jeigu jis ir kiltų, tai kur nors toli Vakaruose. 1941 m. pavasariui atėjus ir orui šiek tiek atšilus, pasiruošimai karui suintensyvėjo, tik nebuvo aišku, kuri pusė pradės puolamąjį žygį. Vokietija pradėjo karą birželio 22 d. anksti rytą staigiu puolimu. Lietuvos žydų tarpe kilo panika, ką daryti? Jie būtų sutikę būti išvežami kad ir į Sibirą sunkiems darbams, bet nebuvo kas juos vežtų. Bolševikų enkavedistai neįleisdavo į geležinkelių stotis ne tik žydų, bet ir kitų žmonių: jie rūpinosi tik savo šeimų ir turto evakuacija. Vokiečių aviacija bombardavo aerodromus, rusų armijos žygio kolonas, miestus, fronto pozicijas, bet vengdavo bombarduoti geležinkelio stotis, tiltus ir geležinkelio linijas. Tenka manyti, kad tai vokiečiai darė taktiniais sumetimais, t. y., kad, užėmus kraštą, lengviau ir greičiau būtų galima sutvarkyti susisiekimą. Riedmenų Lietuvoje buvo gana daug, kai kurie traukiniai į rytus vykdavo apytušti. Žydų likimu bolševikai nesirūpino.

Lietuvos Sovietinė vyriausybė išvyko lengvomis mašinomis Kaunas — Zarasai plentu birželio 23 d. Patikimiems tarnautojams buvo duotas vienas traukinys, kuris išvyko iš Kauno birželio 23 d. anksti rytą. Šiuo traukiniu pavyko pasinaudoti ir keletai žydų šeimų.

Auto priemonėmis, Kauno ir Vilniaus miestų autobusai ir sunkvežimiai buvo panaudoti Sovietų armijos šeimų ir mantos išvežimui į rytus. Keletas Kauno miesto autobusų buvo panaudoti suimtiesiems politiniams kaliniams išvežti iš Kauno kalėjimo. Iš Vilniaus kalėjimo kaliniai buvo išvežami geležinkeliais ir sunkvežimiais. Suimtųjų buvo labai daug, todėl visų išvežti nesugebėjo, pasilikę vietoje, bolševikam pasitraukus, išėjo į laisvę. Taip buvo Vilniuje ir Kaune, tačiau kitur, apskrityse, kaliniai buvo žudomi vietoje: Pravieniškėse, Telšiuose, Panevėžyje ir Zarasuose.

Išvežtieji kaliniai buvo gabenami į Minską. Čia buvo prijungti ir geležinkeliu atvežtieji kaliniai. Iš viso susidarė apie 4000 lietuvių, lenkų ir gudų. Suimtieji iš Minsko buvo pėsčiomis varomi į rytus. Birželio 26 d. naktį prie Červenės jie buvo sušaudyti. Tik apie 200 suimtųjų pavyko pabėgti.

Vilniaus miesto žydams, reikia manyti komunistams, buvo duota keletas sunkvežimių išvykti į rytus. Keli šimtai Kauno miesto žydų bandė bėgti į rytus pėsčiomis, kai kurie arkliais. Bet netoli tenužygiavo, — prie Jonavos buvo sustabdyti raudonosios armijos. Jiems pasakyta: "reikia vietoje gintis, bet nesitraukti". Grįžtančius į Kauną žydus pasitiko vokiečiai ir suvarė į VII fortą. Prie jų prijungė dar apie 100 ar 200 iš Kauno miesto ir uždarė. Tai buvo pirmosios žydų aukos Kauno mieste. Iš viso buvo sunaikinta apie 600 — 700 žydų.

Lietuviai netikėjo, kad žydai bus žudomi

Vilniaus ir Kauno miestus nuo bolševikų išvalė lietuviai partizanai. Kovų su bolševikais metu ir užvaldžius miestus, lietuviai partizanai jokių skriaudų žydams nedarė. Kautynių metu pasipainiojusiems civiliams asmenims partizanai šaukdavo: "bėgti šalin". Tai buvo labai trumpas laiko tarpas. Į Vilnių vokiečių kariuomenė atėjo anksčiau negu į Kauną. Vos tik spėjo vokiečių kariuomenė įžygiuoti į Kauną ir Vilnių, paskui ją atvyko vokiečių SS brigados vadas pulkininkas Jaeger ir perėmė Lietuvo žydus savo valdžion. Apsistojo Kaune. Kaip didelė buvo pulk. Jaegerio brigada, negalių net ir apytikriai pasakyti.

Vokiečiams užėmus Lietuvą, žydų reikalu buvo nustatytos taisyklės ir viešai paskelbtos, miestuose išlipinant namų sienose ir prie stulpų. Kiek prisimenu, jose buvo pasakyta, kad žydai turi gyventi getuose atskirai nuo kitų žmonių; dėvėti Dovydo žvaigždę; negali vaikščioti šaligatviais, bet šalimais jų; pirkti maistą gali ne anksčiau kaip 10 val. ryto, kai kiti gyventojai jau buvo apsipirkę; sveikinti vokiečių karius nusiimant kepurę ir t. t. Apie žydynes nieko nebuvo sakoma. Suvaržymai buvo dideli; gyvenimo sąlygos buvo griežtos žydams; buvo draudžiama santykiauti su vietos gyventojais, pirkti ir skaityti spaudą. (Bus daugiau).

Zbigniev Brzezinski, naujojo prez. Carterio JAV saugumo patarėjas.

Spaudoj ir gyvenime

KNYGA APIE SOVIETINIŲ KOSMINIŲ SKRIDIMŲ APGAULĘ

Šv. Pauliaus leidykla Romoje išleido ukrainiečio Leonido Vladimirovo veikalo "Sovietskij Komiceskij blef" vertimą į italų kalbą. Tai labai įdomi ir gerai dokumentuota slapta sovietinio "žygio į mėnulį" istorija. Šiuo veikalu didžioji italų leidykla pradėjo veikalų seriją, pavadintą "TSRS be kaukės".

Leonidas Vladimirovas yra žurnalistas, daugelio dienraščių bei žurnalų mokslinis korespondentas. Iš Sovietų Sąjungos jis pasitraukė 1966 metais ir pasiprašė politinės globos Anglijoje. Savo veikalu "Sovietinis kosminių skridimų blefas" Vladimirovas sugriauna sovietinės propagandos sukurtą mitą, kad Sovietų Sąjunga užimanti pirmąją vietą erdvių tyrinėjimo ir kosminių skridimų srityje. Aiškūs faktai ir dokumentai rodo, kad, nepaisant milžiniškų pastangų, Sovietams nepavyko pasivyti amerikiečių kosmonautikoje ir erdvių technologijoje. "Sovietinės kosmonautikos laimėjimai, kuriais taip įkyriai giriasi sovietinė propaganda krašto viduje ir užsienyje, yra skandalingas blefas, labai sąmoningai sukurtas pačiose sovietinės valdžios viršūnėse."

Kas slepiasi po šiuo blefu? Vladimirovas tai aprašo penkiuose labai intriguojančiuose veikalo skyriuose, pradedant pirmosios raketos iššovimu 1933 metais ligi amerikiečių ir sovietų įsamnių "Apolone" ir "Sojuzo" laivų susitikimo erdvėse 1975 metais. Apie sovietinį blefą tarp kitų liudija ir tokie faktai. Pirmosios rusų raketos, sveriančios 17 kilogramų, į erdves 396 metrų aukštumoje pasiuntimas buvo Rygos vokiečio Friedrich Zanderio darbas, o ne rusų mokslininkų bei inžinierių nuopelnas. Be to, ir Apolono-Sojuzo misija, kaip visiem žinoma, pasisekė tiktai amerikiečių pranašesnės technologijos dėka. Šie faktai rodo, kad visos svarbiausios sovietinės erdvių kelionės — su keleta mažų išimčių — remiasi visai ne sovietų technologija.

Didžioji išimtis šioje srityje yra rusų kosmonautų tėvas Sergiejus Pavlovič Korelevas. Jis, nugalėdamas didžiausias kliūtis, nepaisydamas nesibaigiančių biurokratinių sunkumų ir intrygų, sukūrė ir pasiuntė į erdves visą eilę sputnikų, vostokų, voskodų, lunikų, lunokodų ir kitų erdvėlaivių. Visą sovietinės kosmonautikos istoriją galima būtų pavadinti "Korolevo odisėja". Iš Vladimirovo knygos puslapių Korolevas žvelgia į skaitytoją kaip tikras mokslo ir technikos genijus, kuris stebina savo darbštumu bei tėvynės meile. Pet ir jis yra sovietinės diktatūros auka, nesuprastas ir persekiojamas.

Knygos apie sovietinį kosminių skridimų blefą Leonidas Vladimirovas, be žurnalisto profesijos, yra diplomuotas mechanikos inžinierius, turįs didelę patirtį erdvių tyrinėjimų srityje. Jo knyga šiemet buvo išleista ir Didžiojoj Britanijoj anglų kalba.

Kzl.

Dešimt tūkstančių km per Amazoniją

A. SAULAITIS

3

Vakarais senojoje klebonijoje vienas trijų jėzuitų dalyvauja Diamantino misijos radijo ryšių tinkle. Kelis vakarus iš eilės prasėdėjom beveik pusvalandį, klausydamiesi naujienų iš kokių aštuonių misijų stočių, o kunigas užsirašė visa tai, ką jis, ryšininkas su civilizacija, turėtų atlikti. Tuo pačiu pranešdavo apie jau atliktus darbus — užsakytas motorų dalis, kunigų ir gailestingų seserų keliones. Radijo klausosi ir misionieriai miškuose, indėnų kaimeliuose, neturį siųstuvų: tai jų vienintelis ryšys su pasauliu. Pasitaikė vieną vakarą, kad gailestingoji sesuo buvo Cuiaboj susirgus, o tuo tarpu tolimiausiam Pareci indėnų kaime be mediciniškos pagalbos sirgo indėnų vado (vadinami "kapitonais") žmona, kuri beklausant radijo pranešimų ir mirė.

Ryšių centras tuo metu gavo įdomų vaistą "Especifiso Pessoa". Tąi vienos šeimos paslaptyje laikomas receptas skysčiui, kuris išgydo nuo gyvačių, vorų, skorpionų, vikšrų nuodų ir net nuo valgio ar pan. apsinuodijus. Gydytojai nepripažįsta to kartaus žalio sirupo, bet misionieriai ir jų indėnai visada jo mažuose buteliukuose turi. Pakanka tik, kad žmogus galėtų skystį praryti — ir tikrai pasveiksta. Manoma, kad tai galėtų būti sena indėnų formulė.

Pusvalandį po jėzuitų misijų programos prasideda saleziečių pranešimai. Dar tuo metu buvo reikalų surištų su vieno misionieriaus mirtimi Merure stotyje, kurion atvyko "fazanderiai" (dvarininkai su tarnais) ir susikirto su indėnais, ir jų kunigu. Netrukus panašiai žuvo ir jėzuitas. Galima įsivaizduoti, kiek svarbūs radijo ryšiai, kur vienintelė susisiekimo priemonė yra laivelis, šunkelis per miškus arba tarp miestelių lėktuvėlis. Žemėlapyje nuotoliai neatrodo dideli, bet kelionė labai sunki: per dieną iškirstą takelį vėliau galima pereiti per dešimt minučių; laiveliai tik kas keletą savaičių praplaukia — norėdamas aplankyti draugą misionierių indėnų kaimelyje turėtum dvi dienas luotu plaukti ir tada mėnesį pasilikti iki sekančios progos grįžti.

Visur interiore parapijos jau suorganizuotos į mažųjų bendruomenių formą, kurias kunigas tik retkarčiais aplanko, nes jų tiek daug. Šventadieniais pati bendruomenė praveda pamaldas, apsvarsto savo reikalus, rūpinasi kokia mokyklėle ar sveikatos stotele. Kad šis darbas nėra lengvas, matosi ir iš nesenų misionierių nuvargusios, bet savo žmonėms pasišventusios išraiškos.

RAUSVA JUOSTA MIŠKAN

Mato Grosso valstijos sostinėje Cuiaba yra misijų išlaikomi namai, kuriuos prižiūri pasauliečiai savanoriai. Šiuose namuose nemokamai gali viešėti misijose dirbą kunigai, seselės, pasauliečiai ir indėnai, tik turi prisidėti prie namų ruošos darbų. Čia sunkvežimiu iš indėnų kaimo atvyksta pirkti reikmenų, įrankių, valtims motorų, gydytis ligoninėje ar kitais sumetimais.

Saulėtą popietę su Canoeiros Valtininkų giminės indėnais atsigaivindami šaltu gėrimu juokaujame. Sudžiūvęs misionierius parodo į pabendrauti užsukusį lietuviškų išmierų svečią: "Šis tai būtų gerokas kąsnis". Jeigu visi nesijuoktų, gal būtų nejauku. Tie patys indėnai kartą miesto centre esančių namų kieme strėle nudėjo kaimyno atklydusią vištą ir bematant iškepė.

Amazonijos nuotaikoms pajusti yra būtina susipažinti su ten dirbančiais misionieriais kunigais ir pasauliečiais, nes jie vedami ypatingos įžvalgos, pojūčių ir jausmų, kurie yra jų artimo bendravimo su indėnais išdava. Iš pietų Brazilijos atvykusi gailestingoji sesuo, trejetą metų praleidusi su indėnais, būdingai žiba, kalbėdama apie savo pergyvenimus indėnų tarpe, vis kartodama žodžius "džiaugsmas" ir "ramybė". Aišku, dalis paprasto žmogiško džiaugsmo ir ramybės priklauso prie gyvenimo gamtoje ir su gamta, bet ypatingai daug priklauso nuo pačių indėnų (nors jų yra kelių rasių, daugybės tautų) kultūrinių vertybių.

Slaugė visų pirma pasakoja apie savo ir draugių nuotykius. Viename indėnų kaime labai nuoširdžiai jas priėmė ir bešnekučiuodami užkūrė laužą ir šalia jo pastatė didžiulį molinį puodą, į kurį bematant galvą žemyn įkišo išsigandusią slaugę. Indėnai labai mėgstą iškrėsti tokius šposus, ypatingai žinodami, kaip dar eina kalbos apie žmogėdras. O ją pačią kartą įsodino į luotą ir paleido rėkiančią pagalbos upės srovėn. Indėnas, nuo kūdikystės mokąs plaukti ir 100 metrų upę nesustodamas perplaukiąs su mažu kūdikiu iškeltoje rankoje, nenusigąstų tiek, kiek vos teplaukti mokanti gailestingoji sesuo. Nuo ryto ligi vakaro indėnų kaime linksma, smagu, ir visada viešpatauja, pasakoja slaugė, ramybė ir santaika.

Iš Cuiabos į šiaurės vakarus kaip rusva juosta traukia federalinis vieškelis, pusę kelio iki Porto Velho miesto aukštumos nugarkauliu, iš kurio pradeda tekėti upės į pietus ir šiaurę, pusę per džiungles, kurios prasideda staiga it siena. Ši kelionės dalis pati sunkiausia, nes kelias negrįstas: sausros metu, nuo balandžio iki spalio, baisios dulkės; lietaus metu — raudona košė. Maždaug 1510 km pusiaukelėj kerta Mato Grosso valstijos ir Rondonijos teritorijos sieną, o sostinė Porto Velho pasiekiama po 40 val. karštame, dulkėtame autobuse.

(Bus daugiau)

Laiškas iš Venecuelos

ŠV. KAZIMIERAS MAITINA MARAKAJIEČIUS

DR. GR. VALANČIUS

Tuo pačiu metu, kai turtingi Caracas ispanai Bolivarai krikštijo 1783 metų Kūčių dieną gimusį sūnų, būsimąjį "libertador" Simono vardu, arkivyskupas siuntė šiaurėn jauną ispaną kunigą steigti naujų parapijų netoli dabartinio Maracay miesto. Savo uždavinį gerai atlikęs tas kunigas sumanė, Caracas arkivyskupui neprieštaraujant (Maracay vyskupijos tada dar nebuvo), savo naująją bažnyčią ir vietovę pavadinti San Casimiro vardu. Šiandien, beveik 200 metų vėliau, ta vietovė išaugo į nemažą miestuką su 20,000 gyventojų su didele, šviesia mūrine **Šv. Kazimiero bažnyčia.**

Šio šventojo dieną, neretai ir kitose šventėse, iškilmingoje procesijoje pagarbiai nešama ir šv. Kazimiero statula. Ji vaizduoja karalaitį, dalintį pavargėliam duoną. Ši vietovė nežino, kas yra badas. Per tuos du šimtmečius mes niekad nepritrūkom duonos, nes meldėmės į tą labdaringą ir šventą karalaitį. Taip paaiškino vietos klebonas atvykėliams, kun. A. Perkumui ir dr. V. Dambravai teiraujantis. Įiedu nieko daugiau ir nesužinojo, nes San Casimiro (dabar Maracay vyskupijoj) kunigai ir parapiečiai nieko daugiau ir nežinojo apie Lietuvą, nei apie šventąjį lietuvį, karalaitį iš Vilniaus.

Bet ar jūs norėtumėt daugiau apie savo šventąjį patroną sužinoti? Žinoma, norėtume. Atsakė **kun. A. Perkumui San Casimiro** žmonės. Štai tas ponas (parodęs jiems dr. Dambravą) yra Amerikos ambasadariaus patarėjas ir jis parašys jums ispanišką knygelę apie šv. Kazimierą ir jo kunigaikštiją Lietuvą. Ar skaitysite? Skaitysime, mielai skaitysime — pritariančiai atsakė žmonės.

Pažadėjau, vekselį išdaviau, o dabar rūpestis, kad nelikčiau melagiu. Mūsų mielasis diplomatas nori ir gali tai padaryti, bet baisiai apsikrovęs darbais — rūpinosi kun. Perkumas. Spaudžiau ir aš Dambravą ištesėti ir padaryti, būtų ir Lietuvai puiki reklama.

Gabus ir talentingas tai vyras, iš visų lietuvių aukščiausiai iškilęs Amerikos diplomatijoj, šeštas rangu pirmaeilėje Caracas ambasadoje ,turinčioje 300 galvų personalą. Kaip koks Cezaris, sugeba vienu laiku telefonu kalbėti, svečią užimti, raštą skaityti ir cigarą rūkyti. Jo kabineto sienos apkabinėtos visokiausiais diplomais ir pasižymėjimo pagyrimais, kurių tarpe paties prezidento laiškas ir Alma Mater Vilnensis pergamentas. Atvežiau jam visą glėbį sveikinimų iš Argentinos, kurios lietuvius Dambrava su nostalgija prisimena ir užmiršti negali. Tenykštėje Amerikos ambasadoje keleris metus anksčiau dirbo ir su vietos lietuviais, kaip Venecueloj, artimai bendravo. Tai mūsų atramos pečiai, tai entuziastiškas lietuviškų reikalų rėmėjas ir stumeklis, vienbalsiai apie patarėją d-rą Vytautų Antaną Dambravą, 1920 metais gimusį uteniškį teisininką, diplomatą, atsiliepia Pietų Amerikos lietuviai.

Ilgą pusdienį jis mane ambasadoje ir diplomatų ištaigingoje rezidencijoje švietė, vaišino ir diplomatišku automobiliu į La Vega "Centro Lituano" nuveždino. Beje, ir čia šv. Kazimieras garsus. Kun. Perkumo įsteigtasis dviaukštis mūrinis lietuvių centras ne tik jo vardu pavadintas, bet ir jo bronzinis biustas prie vietinės parapijos bažnyčios didžiųjų durų prikaldintas. "Mes meldžiamės į šv. Kazimierą užtarti danguje Lietuvos ir Venecuelos tautas", byloja lietuviškai ir ispaniškai parašas po ta vyskupo prieš kelerius metus pašventinta skulptūra. Visa tik bėda, kad vietiniam skulptoriui neišmanėliui šventojo veidas išėjo mažiau į jauno karalaičio, daugiau į senos moters veidą panašus.

Gal ir nereikėjo šį įspūdį garsiai išreikšti. Pastaba aiškiai nepatiko skulptūros iniciatoriui kun. Antanui iš Darbėnų Žemaičiuose. Vargo nemažai, kol tą penkiatūkstantinę bolivarų statulai surinko, o dabar čia koks nors prašaleivis kritikuoja, užsimiršęs dykai valgydinamu svečiu esąs. Na, bet ar nereikia mylėti ne tik draugus, o ir tiesą kartu su jais?

Viena sensacija —ne sensacija. Venecueloje patyriau dar vieną dalyką, kurio mįslės niekas ligšiol neįspėjo. Kai prieš 30 metų čia atsirado pirmieji lietuviai, jie nustebo Caracas katedros šoninėje nišoje pamatę seną lietuvišką rūpintojėlį, ranka erškečiuotą galvą parėmusį berymantį. Koks dievadirbis jį padirbo ir kas jį pačioj centrinėje Venecuelos bažnyčioj atnešęs padėjo? Niekas nežino. Težino, kad smūtkelis buvo didelėj pagarboj laikomas, nes kažkam atėjo net galvon mintis — aukso dažais nudažyti medinį erškečių vainiką ant jo galvos. Kai folklorinės istorijos apie rūpintojėlius nežinai, nesusidedi nė tos istorijos tiesai, ją paauksavimais suprofanavęs. Auk sintojas, žinoma, buvo nelietuvis.

Vargas su tais plepėti mėgstančiais žmonėmis. Prie tokių kategorijos, deja, ir aš pats priklausau. Kažkas kažkam, greičiausia koks lietuvis katedros zakrastijonui ar klebonui, atrodo, garsiai pasišaipė apie tą paauksuotą rūpintojėlį, ir tas rūpintojėlis prieš pat man Caracasan atvykstant iš katedros dingo. Mane lydėjęs Kriščiūnas apklausinėjo visą būrį katedros šlavėjų ir durininkų ir nė vienas nieko tikro nežinojo apie rūpintojėlio "iškeliavimą" (gal okupuoton Lietuvon grįžo angelų sparnais, kaip kadaise Marijos namelis į Loretto). Vienas kalbėjo apie smūtkelio atnaujinimą rūsio dirbtuvėje, kitas apie tai, kad jis jau "pasenęs" ir puošniai katedrai nebetinka, o dar kiti tik pečiais mudviem trūkčiojo ir nieko nežinojo, nekalbėjo.

Nepasisekė man su tuo paslaptinguoju rūpintojėliu Caracas, kaip iš viso nelabai pasisekusiu laikau ir patį mano keturdienį vizitą Venecueloje. Ar bėra didesnė nesekmė, kaip negalėjimas (nelemtasis susisiekimas) aplankyti kapus savo geriausių draugų — Verutės ir dr. Jono Paukščių. Pastarasis išgelbėjo iš gėstapininkų nasrų mano paties galvą, kartu su galvomis, gyvybėmis kitų 17-kos lietuvių. Ir štai nepadėjau gėlelės ant savo išgelbėtojo kapo, nenusilenkiau ir nepalenkiau kelių prieš jo valenrodišką atminimą. Aurelija, Verutės mylimoji, kodėl tu neatvykai sutartą valandą sutarton vieton? Palikai mane vieną ginti tavo tėvo vardą, kurį kartais nežinėliai bando niekinti.

Negerai, kad keliautoją dažnai aplinkybės verčia skubėti, daug ką praleisti, nepamatyti, nesutikti. Tik saujelę Caracas lietuvių tesutikau. Nesimačiau su visa virtine žymių ir žinomų lietuvių (Kukanauzai, Venckai, Statkutė-Rosales ir daug kitų). Vargu kada dar kartą beteks šį įdomų kraštą aplankyti. Lietuvių visose penkiose Venecuelos kolonijose (Caracas, Maracaibo, Barquisimeto, Valencia, Maracay), sako, būtų galima iki pilnos tūkstantinės suskaityti, jei vienon vieton su visais vaikais ir vietiniais "spausais" susirinktų. Retai jie į didesnius būrius besusirenka. Nebevykstu nė į Maracay nė lietuviškų pamaldų laikyti, nes į jas nė dešimkė lietuvių nebesusirenka, skundėsi kun. Perkumas. Atėmė iš mūsų geriausius (Kuzaviniai, Leseckai, Mickūnai, Pavasariai, Stonkus), tegu Dievas juos laimina, išvykusius šiaurėn laimės ieškoti.

Nepilnos valandikės skridimu iš Caracas pasiekiau tvarkingą ir visais atžvilgiais patrauklią olandų Antilų salikę Curacao su jos skrupulingai švaria sostine Williamstad. Pasimatysime Karibų salose.

Meninę programą Kat. akademijos bankete atliekantį sol. Elena Blandytė su akompaniatore Vida Kazlauskaite — abi iš Chicagos.
Nuotr. J. Urbono

— Švedijoje meno akademija suteikė Stockholmo meteorologijos institutui premiją, kurią akademija kasmet paskiria "užlaimėjimus poezijos ir fantastikos srityje".

Akademija žiūri pareiškė, kad Švedijos meteorologijos prognozės praėjusią vasarą "parodė nematytos poetinės fantazijos, nieko bendro neturinčios su tikrove." jm

ŠIS TAS IŠ SKRUZDĖČIŲ GYVENIMO

Skruzdės yra agresyvūs vabzdžiai. Jos dažnai sunaikina kitų rūšių ar kolonijų skruzdėles, kokiu nors būdu patekusias į jų valdas.

Prancūzų mokslininkas Paryžiaus universiteto etologijos laboratorijoje, ilgai stebėdamas skruzdėles, padarė daug įdomių bandymų. Dalį miške surinkęs "vergvaldžių" rūšies skruzdėlių (Formica san-uinea) jis jas suleido į dirbtinį skruzdėlyną, kur jau šmirinėjo 25 skruzdžių darbininkių (Formica fusca) naujagimiai. Po įprasto apčiupinėjimo ir aplaižymo ritualo visos skruzdės "darbininkės" buvo priimtos į koloniją. Tačiau kai 25 skruzdėlės "darbininkės" buvo suleistos į koloniją po šešių savaičių nuo jų atsiradimo, jas tiek F. sanquinca, tiek F. fusca skruzdėlės ėmė naikinti.

Mokslininkas teigia, kad įvairių rūšių skruzdėlės, gyvenančios vienoje kolonijoje, netenka agresyvumo dviem atvejais: skruzdėlyno "vergų", kur jie išvydo dienos šviesą, ir antra, į skruzdėlyną patekusių svetimų skruzdėlių atžvilgiu, mokslininko P. Žesono nuomone, "vergvaldinės" rūšys turinčios kažkokį fiziologinį mechanizmą, sugebantį šiais atvejais nuslopinti agresyvumą.

Mškns

PAIEŠKOJIMAS

Ieškomas **KAZIMIERAS GIZEVIČIUS**, gyvenęs 9027 Prairie, Detroit, Mich. Jis, jo vaikai arba apie jį žinantys prašomi pranešti jo sesers dukrai adresu: **L.T.S.R. 233036, Kaunas —36, Taikos Prosp. 79-20, Regina Burbuienė, arba J. Ignatavičius, 18102 Neff Rd., Cleveland Ohio 44119**

Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos valdyba labai nuoširdžiai dėkoja už aukas, kurių prašė laišku, rašytu 1976 m. gruod. 3 d.

Iki gruod. 28 d. gavome 51 atsiliepimą.

Po $50.00 aukojo: J. Dr. J. Dėdinas, Dr. Kazimieras ir Aldona Rimkai, Dr. V. Karoblis, Dr. J. P. Kazickas, W. T. Markalonis,

Po $25.00 — Kun. V. Dabušis, B. Mickus,

Po $20.00 — Kun. J. Borevičius, S.J., Alfonsas ir Ona Kinduriai

Po $15.00 — J. Kojelis, K. Mikalajūnas, Dr. J. Kriaučiūnas,

Po $10.00 — A. Viliušis, J. Vaineikis, S. Rickutė, L. Vanagas, J. Krištolaitis, P. Peleckas, S. Džiugas, C. Ramanauskas, A. Masiūnas, O. Skurvydienė, J. Jusionis, E. Raubertienė, Dr. A. Martus, A. Puskepalaitis, V. Banevičius, Dr. A. Šmulkštys,

Po $5.00 — V. Petrauskas, V. Anciulis, Juozefa Anciulis, F. Valaitis, N. Cirtautas, J. Gliauda, P. Visockis, S. Žymantas, J. Prakapas, P. Sidzikauskas, V. Vasikauskas, Vanda Kulikauskienė, V. Muraška, L. Raslavičius,

Po $4.00 — B. V. Krokys,

Po $3.00 — Z. Grybinas, A. Pocius, V. Ingėlevičius, P. Adamonis,

Po $2.00 — J. Navakas, J. Kaunas, V. Endrijonas, Izabelė M. Jonaitienė,

$1.00 aukojo Juozas ir Marija Linartai.

HI! Just a reminder to let our valued customers know that —
PETE'S STANDARD, 59th & Western Avenue
is moving and will be open for business on JAN. 3, 1977.
Our new name and location:
PETE'S MOBIL SERVICE
5900 So. California Ave. Tel. 476-8646
We will continue to serve you capably, as always, and hope to see you soon. THANK YOU.

Best Wishes to Our Friends and Associates for a Happy New Year
Courtesy of
AIRPORT ELECTRIC CO.
6342 So. Central Ave., Chicago, Ill.
Tel. — 735-5757 and 767-3246

BEST WISHES TO ALL FOR A HEALTHY & PROSPEROUS NEW YEAR
Courtesy of
BERWYN PET SHOP
Full line of pet needs, also live pets
2829 Harlem Ave., Berwyn, Ill.
Tel. PIoneer 9-0660

BEST WISHES TO OUR FRIENDS & PATRONS FOR A HEALTHY & PROSPEROUS NEW YEAR
Courtesy of
PARK LAWN PHARMACY, INC.
Phone — 735-6221
4324 W. Marquette, Chicago, Ill.

BEST WISHES TO OUR FRIENDS & PATRONS FOR A HEALTHY & PROSPEROUS NEW YEAR
Courtesy of
BARTECKI'S PHARMACY
Accurate Prescription Service
4259 W. 63rd St., Chicago, Ill.
TEL. — REliance 5-5868

BEST WISHES TO OUR FRIENDS AND PATRONS FOR A HEALTHY AND PROSPEROUS NEW YEAR
COURTESY OF THE
ALCRON RESTAURANT
LIDIA and MIKE JUHAS, Props.
Serving The Finest Of Foods
6429 W. PERSHING ROAD, STICKNEY, ILL., PHONE 788-1667

CLASSIFIED GUIDE

HELP WANTED — VYRAI

ASSEMBLERS AND GENERAL FACTORY
To assemble or machine small pumps. No experience necessary will train.
MARCH MFG. COMPANY
1819 Pickwick, Glenview
Phone — 729-5300

Cabinet Maker
EXPERIENCED.
North Suburb
965-5007 Or Evenings 729-0183

VYRAI IR MOTERYS

Foreman & Setup Man
Experienced in setup, small press and benders.
Tel. — 384-6638

VYRAI IR MOTERYS

SCHOOL BUS DRIVER
To drive 15 passenger bus, 4 days a week, Mon. thru Thurs. approximately 3 to 3½ hrs. daily.
Applicants with current Ill. School Bus Drivers Permit will be preferred. All applicants must be able and willing to complete new requirements for permit, including 12 hr. training course.
FOR APPOINTMENT
CALL MR. WADE 354-1082
School Dist. 102 LaGrange, Ill.

SANDWICH PEOPLE
Experienced preferred; also fountain help.
Call or apply
D. B. Kaplan's Deli
Water Tower Place
845 N. Michigan Ave.
Tel. — 440-1484

NORI PIRKTI

WANTED TO BUY
HUMMEL FIGURINES
BEST PRICE
Call — 822-9472

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

Išnuom. 2-jų miegamų liuksusinis butas naujame name, kampas Nottingham ir Archer Ave. Arti Stevenson Expressway ir autobusų. Kreiptis į Mr. Sarian tel. 586-8333.

REAL ESTATE

SU SAVAIS APLINKUI

Labai graži 2-jų aukštų rezidencija. 1½ vonios. Sausų pušų belsmentas. Karpetai, virtuvės pečius, daug priedų. Įmokėti apie $7,000.00 ir galite keltis. Arti 72-os ir Kedzie.

4 butų mūras. 3 auto mūro garažas. Iš gerų rankų, priešais parką. Naujas gazu šildymas ir elektra. $8,500 pajamų. Vertas $50,000.

1½ aukšto mūras. 2 auto mūr. garažas. Originali 25 metų gera statyba. Erdvūs 2 butai. Senutė nepajėgia, turi parduot. Marquette Pke. Pigiai $32,000.

Vienintelė stilinga 6 kambarių 9 metų rausvo mūro rezidencija ir 2 auto garažas. Puikus vidaus planas Marquette Parke. $29,750.00

Mūrinis - medinis pajamų namas. 2 butai. Pirkėjui tikras radinys. Marquette Parke. $29,900.00.

17 metų didelis 2 aukštų mūras ir 2 auto mūro garažas. "Radiant" šildymas. Marquette Parke. $38,000.00.

Platus lotas arti šv. Kryžiaus ligoninės. Pigus.

VALDIS REAL ESTATE
2625 West 71st Street
Tel. 737-7200 arba 737-8534

BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pirkimas — Pardavimas
Valdymas
Draudimai — Income Tax
Notariatas — Vertimai
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2238

VAINA Real Estate
Pelningas investavimas — 10 apartmentų prie jūros. Tik $38,000.00 įmokėt.
23 apartmentai ant pat jūros kranto. $90,000.00 įmokėjimas. Geras pirkinys.
Labai geram stovy 6 butų namas. $23,000.00 įmokėt. Pirksite nebrangiai.
Turime ir daugiau visokių namų.
711 85th St., Miami Beach, FL
tel. (305) 864-3586

Puikus 8 butų mūras. Arti šv. Kryžiaus ligoninės. Virš $19,000.00 pajamų. Palikimas — lengvai nupirksite.
Gerai išlaikytas mūrinis, 2 po 5 k. ir veikiantis biznis. Arti Campbell ir 63 čios g-vės. Virš $500.00 pajamų mėn.
Tikrai gražus bungalow. 3 mieg. ir valgomasis. Patogus susisiekimas. Į vakarus už California ir 63-čios.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd Street — 436-7878

Savininkas parduoda Marquette Parke mūr. 7 kamb. namą. 4 mieg., valgomasis. Visas namas moderniai įruoštas, grindys išklotos kilimais, užuolaidos. 2 maš. didelis mūr. garažas. Galima tuoj pat perimti namą. Skambint 920-0584

Apsimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra visiems prieinamos.

SKELBKITĖS "DRAUGE".

DĖMESIO!

BODY WORK

COLLISION EXPERTS
J. STANEVICIUS
Transmisijos — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas (Fender) Pilnas Patalsymas
GAS FOR LESS
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

Savanorio ir Kontražvalgybininko Atsiminimai
Tai Lietuvos žvalgybos ir kontražvalgybos paslaptys, kurias aprašo J. DEMERECKIS savo knygoje.
Gaunama —
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Kaina minkštais viršeliai $4.00, kietais $5.00

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO HALSTED STREET TEL. — CA 5-7253
RADIJO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Perskaitę "Draugą", duokite jį kitiems.

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30 pigiau mokėkite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas
FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Telef. GA 4-8654

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis
J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.
COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
3332 S. Halsted St. Chicago Ill. 60608
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Telef. 925-2737 — 254-3320
V. Valantinas

MOVING
SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
TELEF. — WA 5-8063

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINNSKAS, 4065 Archer Ave, Chicago, Ill. 60632, telef. 927-5980

M. A. ŠIMKUS
NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ išvietimai, pildomi PILIETYBĖS PRAŠYMAI ir kitoki blankai

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radijo Programa Naujojoj Anglijoj iš stoties **WLYN 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — per** duodama vėliausių, pasaulinių žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos, ir Magdutės Pasaka. Šią programą veda Steponas J. ir Valentina Minkai. Biznio reikalais kreiptis į **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvę, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telefonas 268-0489.** Ten pat gaunamas dienraštis "Draugas" ir didelis pasirinkimas lietuviškų knygų.

MARIJA NOREIKIENĖ
VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
prekės. Maistas iš Europos sandėlių. Labai pageidaujamos geros rūšies
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629.
TEL. — WA 5-2787.

NAMŲ APSILDYMAS
Taisau senus ir sudedu naujus pečius. Pigiai išvalau taipgi alyvinius ir perdirbu dėl dujų. Įdedu vandens šildytuvus. Kreiptis
A. BANYS — tel. 447-8806

HEATING
AIR CONDITIONING
O. Žukauskas
4444 S. Western Avenue
Tel. — VI 7-3447

NAMŲ REMONTAS
PRIEINAMA KAINA
Taisau ir naujai įrengiu vonias, virtuves įrengiu lubas. Įrengiu kambarius rūsy. Dažau.
Žigmas, tel. 776-0882 po 6 v. vak.

TELEVIZIJOS
MIGLINAS TV
Spalvotos ir Paprastos. Radijai
Stereo ir Oro Vėsintuvai
Pardavimas ir Taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St., tel. 776-1486

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
Įvairių atstumų
TELEF.: 376-1883 arba 376-6906

PARENGIMAI CHICAGOJ

1976 metai

Gruodžio 31 d. — Vytauto D. šaulių rinktinės ruošiamas Naujųjų metų sutikimas Šaulių namuose.

— Naujųjų metų sutikimas, ruošiamas Lietuvių operos Jaunimo centre.

— Cicero šaulių Klaipėdos kuopos ruošiamas Naujųjų metų sutikimas Šv. Antano parapijos salėje.

— Liet. inž. - arch. rengiamas Naujų Metų sutikimo balius Landmark II salėje, Archer Ave. ir Roberts Rd. kampas.

1977 metai

— **Sausio 7 d.** — Jaunųjų menininkų parodos atidarymas ir šokiai, ruošiama LiLiPinc Jaunimo centre.

— **Sausio 8 d.** — Lietuviai televizijoje 10 metų sukakties minėjimo banketas Condesa del Mar patalpose.

Sausio 14—23 d. — Dail. Vlado Žiliaus paveikslų paroda Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre.

Sausio 15 d. — Vyčių choro 60 metų sukakties minėjimas ir vakarienė B. Pakšto svetainėje.

Sausio 22—23 d. — Arkiv. Jurgio Matulaičio 50 metų mirties minėjimas. Programa: Čiurlionio koncertas Marijos aukšt. m. salėje (sausio 22 d.) ir specialios lietuviškos Mišios Šv. Kryžiaus bažnyčioje (sausio 23 d.).

Sausio 22 d. — Grandies ansamblio tradicinis vakaras Jaunimo centre.

Sausio 23 d. — "Pirmyn" choro statoma operetė "Grafas Liuksemburgas" Marijos aukšt. mokyklos salėje.

— Sekmadienio popietė — dr. J. Valaičio paskaita "Alkoholizmo patalogija" Lietuvių tautiniuose namuose.

Sausio 29 d. — Cicero lituanistinių mokyklų vakaras Šv. Antano parap. salėje.

— Liet. žurnalistų s-gos balius Martinique restorano salėje.

Vasario 6 d. — Vasario 16 minėjimas, ruošiamas Cicero Altos Šv. Antano parap. salėje.

— "Lietuvos atsiminimų" banketas ir Nepr. šventės minėjimas, ruošiamas Chicagos vyčių Martinique salėje.

Vasario 13 d. — LB Lemonto apylinkės ruošiamas Vasario 16 minėjimas, 410 McCarthy mokyklos patalpose.

Vasario 20 d. — JAV LB Vidurio Vakarų apygardos ruošiamas Vasario 16 minėjimas jaunimui, Jaunimo centre.

Vasario 27 d. — Šv. Kazimiero seserų rėmėjų žaidimų pobūvis Marijos aukšt. mokyklos patalpose.

— Sekmadienio popietė — rašyt. Birutės Pūkelevičiūtės pokalbis apie O. Milašiaus kūrybą Liet. tautiniuose namuose.

Kovo 5 d. — Clevelando "Grandinėlės" koncertas Marijos aukšt. mokyklos salėje ruošiamas PLB valdybos.

Kovo 13 d. — Muziko J. Gaidelio vadovaujamo vyrų seksteto koncertas rengiamas Lietuvių televizijos Jaunimo centre.

Kovo 20 d. — Putnamo seselių rėmėjų ruošiama metinė vakarienė Jaunimo centre.

— Sekmadienio popietė — prof. dr. R. Nemicko paskaita apie širdies priepuolius Liet. taut. namuose.

Kovo 26 d. — "Draugo" romano premijos įteikimo vakaras - koncertas Jaunimo centre.

Kovo 26—27 d. — Lietuvių operos ruošiamas Gounod operos "Romeo ir Julija" pastatymas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Kovo 26—27 d. — Liet. skaučių seserijos skautininkių suvažiavimas.

Bal. 3 d. — Lietuvių operos ruošiamas Gounod operos "Romeo ir Julija" pastatymas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Bal. 16 d. — Lemonto lit. mokyklos pavasario balius Graikų katalikų parapijos salėje, 11025 So. Roberts Rd., Palos Hills.

Bal. 23 d. — Illinois lietuvių respublikonų metinis banketas Jaunimo centre.

Bal. 24 d. — Sekmadienio popietė — A. T. Antanaičio paskaita "Lietuvių literatūra išeivijoje" Liet. tautiniuose namuose.

— **Šv. Kazimiero seselių rėmėjų metinis seimas vienuolyno patalpose.**

Gegužės 1 d. — JAV LB Vid. Vak. apygardos atstovų suvažiavimas Jaunimo centre.

Gegužės 7 d. — JAV LB Vid. Vak. apygardos lit. mokyklų vedėjų pagerbimo vakaras Jaunimo centre.

Gegužės 14 d. — Dzūkų diena Jaunimo centre, ruošiama Dzūkų dr-jos.

Liepos 17 d. — Šv. Kazimiero seserų rėmėjų gegužinė vienuolyno sode.

A. a. prof. Vladą Jakubėną Chicagoje laidojant. Kapinėse, karstą nuleidžiant maldas skaito kun. A. Trakis. Greta stovi kunigai — S. Neimanas, P. Dilys, laidotuvių direktorius J. Evans, red. K. Bradūnas ir kiti. Nuotr. M. Nagio

MŪSŲ KOLONIJOSE

Worcester, Mass.

SUSIRINKIMAS

Gruodžio 12 d. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyko Moterų sąjungos 5 kp. susirinkimas. Atidarė pirm. J. Mack ir pakvietė dvasios vadą kleb. kun. A. Miciūną sukalbėti maldą, kuri skirta už mirusių kuopos narių Daučiūnienės ir Korsakienės sielas. Pirmininkė padėkojo visoms už rūpestingai atliktą darbą ruošiant koncertą ir vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusioms prie sėkmingo parengimo suruošimo.

Naujos valdybos rinkimai energingo nominacijų komiteto, kurio pirm. M. Russell, dėka praėjo labai sklandžiai. Finansų rašt. E. Alavošienė pranešė, kad už mirusias nares užprašytos šv. Mišios. Iždininkė O. Backūnienė pranešė, kad iždas yra labai gerame stovy, tai nuopelnas darbščios, energijos visuomet pilnos pirm. J. Mack.

Revizijos komisija — L. Karberienė ir M. Dabrilienė patikrinusios knygas rado jas vedamas labai tvarkingai. Sergančioms narėms pasiųsti šv. Kalėdų sveikinimai.

Aktyvi lietuviškų vienuolynų rėmėja B. Tamašauskienė kuopai padovanojo lietuvišką vėliavą. Sekretorė J. Miliauskienė pasiūlė, kad vėliava būtų pastatyta bažnyčioje. Susirinkimas vienbalsiai pritarė.

Choro vadovė G. Kaneb padėkojo choristėms už jų pasišventimą lietuviškai dainai ir nuolų repeticijų lankymą, nes tik tokiu būdu galima daug ką padaryti. Padėkojo pirmininkei, kad taip gražiai kuopai vadovauja ir visoms narėms, kurios vieningai dirba. E. Lindstrom, R. Baranauskienė su talkininkėmis gruodžio 19 d. suruošė kūčias senesnio amžiaus žmonėms.

Po susirinkimo, kalėdinis pobūvis pradėtas malda. Dvasios vadas kun. A. Miciūnas, MIC, dalinosi su kiekviena nare plotkele. Narės prinešė įvairiausių Kūčių patiekalų. Apdovanota pirm. J. Mack, už jos įdėtą darbą ir pasiaukojimą kuopai ir visai Moterų sąjungai. Jos dėka mūsų kuopa yra pasiekusi gražiausią žydėjimo laikotarpį. Pirmininkė dovanėle buvo labai sujaudinta. Dalyvavo ir kun. B. Uždavinis, MIC, kuriam pirmininkė kuopos vardu įteikė dovanėlę. Skambėjo kalėdinės giesmės, daugelis prisiminė tūkstančius mūsų sesių ir brolių ištremtų į Sibirą, kenčiančius kalėjimuose, koncentracijos stovyklose, atskirtus nuo šeimų ar uždarytus psichiatrinėse ligoninėse.

Prisiminkime juos visus maldose per Šv. Kalėdas, kad jie ištesėtų sunkioje vergijoje ir sulauktų tokios laisvės, kokią mes turime gyvendami šiame krašte.

J. M.

Racine, Wisc.

BENDROS KŪČIOS

Racine Lietuvių moterų klubas įvedė gražią tradiciją kasmet surengti bendras Kūčias savo šeimoms ir viengungiams. Jos šiemet įvyko gruodžio 12 d. Pravedė L. Pliūra. Dr. Adolfas Palaitis kalbėjo apie Kūčių ir Kalėdų papročius ir jų reikšmę krikščionių gyvenimui.

Jaunimo būrelis atliko programą, kuri labiau tiko Užgavėnėms, bet viską pataisė pabaigai sugiedodami "Tyliąją naktį". Programoje dalyvavo: Rūta ir Nina Jaraitė, Liūdas ir Edis Kūliavai, Vita Paukštelytė ir Ramas Pliūra.

Klubo narė Agota Žyžminskaitė ir viengungis Vincas Samulionis, nuolatiniai Kūčių lankytojai, buvo ligoninėje. Jiems pasiųsti visų dalyvių pasirašyti kalėdiniai atvirukai su sveikinimais ir linkėjimais kuo greičiausiai pasveikti.

Racine lietuvių visuomenė yra labai dėkinga klubo pirm. F. Pliūrienei ir visoms klubietėms už jaukų ir prasmingą kalėdinį pobūvį, kuris taip glaudžiai suartina ir šventiškai nuteikia jo dalyvius.

Jurgis Milas

Paieškojimas

Ieškomi — **KAZYS PETRAS KASELIS**, prieš karą gyv. Bt. 6,402 Westbury (?), Chicago, Ill.; ir **PAUL KALUMBA**, gyv. 10336 Tariger (Fariger) Ave. (?), Chicago, Ill. Ieško Juzefa Kaselytė-Hust gyvenanti Rytų Vokietijoje. Žinantieji apie paieškomus, labai prašomi pranešti šiuo adr.: **A. Klimaitis, 25 Waratah Ave., Dalkeith 6009, W. Australia.**

THE FORTY YEARS OF DARKNESS

Apie istorinius lietuvių kovos metus

Parašė Dr. Juozas Vaišnora

Į anglų kalbą išvertė

Juozas Bulevičius

Ši įdomi knyga gaunama DRAUGE

Kaina $2. Kietais viršeliais — $3

Mylimam ir brangiam sūnui

A. † A.

KĘSTUČIUI ALEKSANDRUI KAZICKUI

staigiai mirus, tėvams

ALEKSANDRAI IR DR. JUOZUI KAZICKAMS

ir visai jų šeimai reiškiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

REZOLIUCIJOMS REMTI KOMITETAS

A. † A.

VYTAUTAS NAKAS

Gyveno Muenchene, Vak. Vokietijoje. Anksčiau gyv. 6634 S. Whipple St., Chicago, Illinois.

Mirė 1976 m. gruodžio 21 d., 2:50 val. ryto (Vak. Vokietijos laiku), sulaukęs 29 m. amžiaus.

Gimė Salzburge, Austrijoje. Amerikoje buvo išgyvenęs 25 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime tėvai Ona (Kasakaitytė) ir Antanas, teta Marija Kasakaitytė, 2 dėdės Jurgis ir Kazys Kasakaičiai bei kiti giminės Lietuvoje ir Amerikoje.

Priklausė Korp! Neo-Lituanijai, Jūros skautams.

Buvo laimėjęs stipendiją Roosevelt State University of Indiana, tris ir pusę metų dėstė Chicago Conservatory of Music, devynis mėn. dėstė Austrijos Muzikos kolegijoje, du ir pusę metų buvo pranešėjas ir solistas Liberty Radio studijoje Vak. Vokietijoje, lietuvių skyriuje.

Kūnas bus pašarvotas ketv., 4 val. popiet Mažeikos-Evans koplyčioje, 6845 S. Western Ave., Chicago. Atsisveikinimas bus 8 val. v.

Laidotuvės įvyks penktad., gruodžio 31 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėtas į Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionies sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: **Tėvai, teta ir dėdės.**

Laidotuvių direktorius Evans ir Sūnūs — Tel. 737-8600

Mielam klubo nariui

A. † A. JONUI BLEKIUI staiga mirus,

jo žmoną JOSEPHINE, sūnų ALGIRDĄ, brolius: PETRĄ, ALFONSĄ ir BRONIŲ bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Zarasiškių Klubo Valdyba ir Nariai

A. † A.

JONUI BULIONIUI mirus,

ŽMONAI ir SŪNUI, Kauno LFLS — Tauro, vardu užuojautą reiškia

Algirdas Daukša

Vieninteliam brangiam sūnui

A. † A.

VYTUI NAKUI

staigiai mirus, jo tėvus ONĄ ir ANTANĄ NAKUS ir kitus gimines giliai užjaučiame ir jungiamės jų skausme.

Elena, Alfonsas ir Vida Keliuočiai

A. † A. JONUI BLEKIUI mirus,

nuoširdžiai užjaučiame ŽMONĄ, SŪNŲ ir brolį ALFONSĄ, ir mūsų klubo narius brolius PETRĄ su šeima ir BRONIŲ BLEKIUS.

Chicagos Anglijos-Britanijos Lietuvių Klubo Valdyba

A. † A. VYTUI NAKUI

staiga iškeliavus į amžinybę, jo tėvams ONAI ir ANTANUI NAKAMS ir visiems velionies giminėms didžiame skausme nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Opera

Mylimam sūnui

A. † A. Kęstučiui Aleksandrui Kazickuii

staigiai ir netikėtai mirus, skausmo valandoje jo tėvus DR. JUOZĄ IR ALEKSANDRĄ KAZICKUS ir visą šeimą nuoširdžiai užjaučia

Stefa ir Petras Kisieliai

MAŽEIKA & EVANS

Laidotuvių Direktoriai

6845 SO. WESTERN AVENUE

TRYS MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MASINOMS VIETA

REpublic 7-8600 REpublic 7-8601

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS:

2533 West 71st St. Tel. GRovenhill 6-2345-6

4410 So. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-9

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

EUDEIKIS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330 - 34 South California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605 - 07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

4387 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6677

4424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

11020 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3573

POVILAS J. RIDIKAS

4254 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-39

VASAITIS - BUTKUS

1448 SO. 50th Ave., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1008

APLINK MUS

× **Paskutinis šių metų "Draugo"** numeris išeis penktadienį su kultūriniu priedu. Penktadienį redakcija ir administracija dirba iki 12 val. Šeštadienį, Naujųjų Metų dieną, "Draugas" uždarytas. Sekmadienį redakcija dirbs kaip kitais šventadieniais, administracija nedirbs. Naujųjų Metų pirmas numeris išeis pirmadienį, sausio 3 d.

× **Cicero, Ill., Lietuvių namų savininkų klubas** Naujųjų Metų proga pasveikino visus "Draugo" darbuotojus ir skaitytojus, palinkėdamas dirbti toliau lietuvių labui. Šia proga per klubo valdybos narį Vaclovą Lesčinską atsiuntė 30 dolerių auką. Už sveikinimus ir paramą nuoširdžiai dėkojame.

× **Lietuvių demokratų lyga** į Amerikos Lietuvių Tarybą paskyrė St. Balzeką, R. Muloką ir J. Nasvytį, į valdybą paskyrė St. Balzeką.

× **Monika Grabienė** su sūnumi Juozu ir Aldona Balčiūnienė iš Winnipego, Kanados, buvo atvykę į Chicagą praleisti Kalėdų švenčių. Šia proga jie aplankė "Draugą", susipažino su lietuviškos spaudos darbais, užsimokėjo prenumeratą ir paliko aukų už kalėdines korteles. Šį ketvirtadienį išvyksta atgal į Winnipegą.

× **Alberta Astraitė**, anksčiau gyvenusi Grand Rapids, Mich., dabar San Francisco, Kalifornijoje, atsiuntė malonius šventinius sveikinimus, prenumeratos mokestį ir auką. Labai ačiū.

× **A. a. Vytautui Nakui** mirus, vietoje gėlių prašome aukoti karsto pergabenimo lėktuvu išlaidoms padengti. (Platesnis mirties pranešimas spausdinamas 5 psl.).

× Švenčiant **Naujuosius Metus** Standard Federal Savings bus uždaryta Naujų metų išvakarėse nuo 1 val. popiet ir visą Naujų Metų dieną. (sk.).

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings 2212 West Cermak Road. Telefonas **VI 7-7747.** (pr.)

× **Aplankykite International Meat Market.** Atvykę rasite mūsų gamybos produktų geriausią kokybę ir pasirinkimą, kaip skilandžiai, rūkyti įvairūs kumpiai, palengvicos, medžioklinės dešrelės, rūkytos ir šviežios dešros, jauni paršiukai, šoninės ruledoms, veršiena, jautiena, aviena ir kita. Tai mūsų ilgų metų specialybė! Rūkytus produktus, pagal užsakymą, siunčiame paštu ir į kitus Amerikos miestus. Parengimams ir baliams duodame nuolaidas. Savininkai — Izabelė ir Petras Burkauskai, tel. 436-4337, **International Meat Market,** 2913 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. (sk.).

× **Pardavimui — Baltic kepyklos ūkyje auginti:** antys, žąsys, jauni paršiukai, kiaulės — gyvi arba šviežiai papjauti. Pageidaujant visi mėsos produktai išrūkomi. Užsakymams skambinti telef. **523-1510 arba 737-6784** (sk.)

× **V LTS ŠVENTĖS LEIDINYS-PROGRAMA,** didelio formato, gausiai įliustruotas, gaunamas: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629. Kaina su persiuntimu $2.50. Paskubėkite įsigyti šį istorinį leidinį, nes gautas nedidelis skaičius. (sk.)

× **Šv. Kazimiero seserų rėmėjų susirinkimas ir Bunco žaidimas** įvyks sekmadienį, sausio 2 d. 2 val. p. p. Švč. M. M. Gimimo parap. salėje.

× **Žydų, kuriuos lietuviai** išgelbėjo nacių okupacijos metu, pareiškimai ir liudijimai reikalingi anglų kalba ruošiamai brošiūrai. Kas žinotų adresus tokių žydų, pasiekusių vakarų pasaulį, prašomi pranešti: Rev. J. Prunskis, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629.

× **Pirmąją Naujųjų Metų dieną** Lietuvio sodyboje bus rodomi filmai — operos, nuo 3 val. p. p. Užkandine galima naudotis visą laiką.

× **Albinas Slivinskas,** Burbank, Ill., atnaujindamas prenumeratą, įteikė "Draugui" 8 **dolerių auką. Dėkojame.**

× **Antanas Orintas,** Oak Lawn, Ill., užsakė "Draugą" vienam asmeniui, palinkėjo laimingų Naujų Metų ir pridėjo auką. Ačiū.

× **Aukų atsiuntė:** 4 dol. — Dalia R. Bulgaris; po 3 dol. — J. Jurkūnienė, Pr. Jančiukas; 2 dol. — V. Vaitkus. Dėkojame.

× **JAV Liet. Bendruomenės krašto valdyba** per F. Andriūną, vicepirmininką finansų reikalams, atsiuntė "Draugo" redakcijai malonius sveikinimus ir linkėjimus Naujųjų Metų proga. Kartu pridėjo 25 dolerių auką. Dėkojame.

× **Jurgis ir Ona Kartis,** Ann Arbor, Mich., švenčių proga atsiuntė mums malonų laišką ir pagyrė dienraštį. Kartu pridėjo auką. Dėkojame.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė:

Algirdas Saulis, Clar. Hills,
J. Bataitis, Chicago,
Kun. Kazimieras Pugevičius, Maspeth,
J. Rastapkevičius, Dutton,
V. Aukzemas, Landsdale.
Labai ačiū.

× **Sveikindami Naujųjų Metų proga,** po 5 dol. aukojo:

A. Daušanskas, Chicago,
Kun. A. Janiūnas, Boston,
Vytautas Gudaitis, Toronto,
Dr. K. Pautienis, Euclid,
M. Karaška, Alexandria,
S. M. Josephine Grove, Pittsburg.
Labai ačiū.

× **Sveikindami su Naujaisiais Metais,** skaitytojai prisiuntė aukų po 5 dolerius:

Jonas Samaitis, Chicago,
Stasys R. Kaslas, Willow Springs.
Labai ačiū.

Australijos Liet. dienoms rengti komitetas Melbourne. Pirmoje eilėje: H. Statkuvienė, kun. P. Vaseris, D. Levickienė, K. J. Lynikas, pirm., D. Bertašiūtė, kun. P. Dauknys, A. Simkus, Kr. v-bos pirm. Antroje eilėje: V. Šalkūnas, B. Prašmutaitė, A. Karazija, B. Bitienė, L. Baltrūnas, J. Žalkauskienė, P. Kviecinskas, B. Adomavičienė, J. Juška. Trečioje eilėje: Ig. Alekna, K. Mieldažys, R. Ragauskas, A. Pocius ir A. Ramanauskas. Australijos Lietuvių dienos įvyksta metų pabaigoje, baigiamos Naujų Metų sutikimu. Šįmet į jas išvyko nemaža ir JAV lietuvių.

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

DARBINGI IR NUOTAIKINGI ATEITININKŲ MOKSLEIVIŲ KURSAI DAINAVOJE

Visiems Naujų Metų, sveikinimai iš Moksleivių ateitininkų sąjungos žiemos kursų dalyvių! Kursai vyksta šiuo metu Dainavoje ir tęsis iki sausio 1 d. Šiais metais kursai susilaukė 40 kursantų, 8 vadovų bei visos eilės lektorių. Jų tarpe turime ir tokių kursų pradininką, kursų programų parengėją bei vedėją kun. Stasį Ylą ir kapelioną kun. Jurgį Šarauską.

Jau esame išklausę dr. Kęstučio Skrupskelio, Almio Kuolo, Algio Puterio ir kun. Stasio Ylos paskaitų. Laukiame dar išgirsti Kęstučio ir Onilės Šeštokų, kun. dr. Kęstučio Trimako ir Rimo Juzaičio paskaitų.

Suvažiavome iš Chicagos, Lemonto, Clevelando, Detroito, Toronto, Hamiltono, Montrealio, Bostono, Philadelphijos ir Rochesterio išgirsti ir išdiskutuoti ateitininkų pažiūrologijos temą. Smarkiai dirbame, bet ir turime trupučiuką laiko pasidžiaugti apsnigta gamta ir užšalusiu Spygliu. **V. T.**

LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOJ

Lietuvių istorijos draugija gruodžio 12 d. atšventė 20 m. veiklos sukaktį. Susirinkime dalyvavo apie 150 istorijos mėgėjų ir svečių. Sukaktuvinio minėjimo proga supažindinta su dviem "Lietuvių Tautos Praeities" knygom. Pirmoji skirta vysk. Motiejui Valančiui jo 100 metų mirimo sukakčiai paminėti. Apie ją kalbėjo kun. dr. Ignas Urbonas, o M. Valančiaus raštų ištraukas žemaičių tarme paskaitė mokyt. A. Bagdonas. Su antra knyga supažindino kun. V. Bagdanavičius. Lietuvių istorijos draugija yra išleidusi "Liet. Tautos Praeities" 13 knygų.

Gruodžio 21 d. A. Rūgytės bute įvyko istorijos draugijos valdybos posėdis, kur aptarta draugijos veikla. Reikalų vedėja A. Rūgytė palietė plačią draugijos veiklos apžvalgą ir šventės apyskaitą. Pasidžiaugta šventės pasisekimu. Po posėdžio įvyko gausus istorikų susirinkimas. Iš Romos atvykęs prel. dr. Paulius Jatulis skaitė paskaitą "Romos archyvuose istorinė medžiaga apie Lietuvą". Tai buvo įdomi paskaita.

Paskaitininkas susirinkusius supažindino su Vatikano archyvų istorija, kur yra sutelkta seniausi istorijos dokumentai. Vatikano archyvai yra vieni didžiausių visame pasaulyje, yra medžiagos ir iš Lietuvos. Nors šie archyvai ne visiems prieinami, bet prel. P. Jatuliui su palankių Lietuvai kardinolų rekomendacijomis pasisekė gauti leidimą ir slaptuose archyvuose rinkti istorinę medžiagą. Per dešimtį metų kruopštaus darbo jis suredagavo du tomus Lietuvos vyskupų reliacijų. Rinkdamas istorinę medžiagą perskaitė kelis tūkstančius tomų istorinių dokumentų įvairiomis kalbomis: lotynų, graikų, italų, rusų, slavų bažnytine kalba, Lietuvos valstybine slavų kalba, lenkų ir kt. Be to, jis paruošė 5000 mikrofilmų arba nuorašų. Visą Lietuvą liečiančią medžiagą suredagavo į du tomus po 600 psl. Pirmas tomas atspausdintas. Minėtuose veikaluose liečiami įvykiai nuo Vytauto ir Jogailos laikų: Vilniaus, Žemaičių, Livonijos, Smolensko, Mogiliavo vyskupų, Kijevo metropolito, karalių, kunigaikščių, ambasadorių ir nuncijų pranešimai ir įvairios sutartys. Tai neįkainojamas turtas lietuviams istorikams. Studijuojant minėtus istorinius dokumentus, Lietuvos istorija bus parodoma kitoje šviesoje.

Romoje lietuviai istorikai rašo Lietuvos istoriją. Ivinskio parašyta, bet nebaigta Lietuvos istorija, dabar rašoma papildant Vatikano archyvuose rastais dokumentais. Be to, prel. P. Jatulis, padėdamas ukrainiečiams rinkti istorinę medžiagą, yra perskaitęs tūkstančius tomų dokumentų ir suredaguodamas 12 tomų knygų. Ten rado kelis šimtus laiškų, kuriuos popiežiui rašė grafai Tiškevičiai, Plateriai, Pacai ir karalius Steponas Batoras.

Rasti Vytauto ir Jogailos donacijų raštai Vilniaus ir Žemaičių vyskupijoms.

Susirinkusieji kėlė įdomius klausimus, o paskaitininkas išsamiai atsakinėjo. Po paskaitos A. Rūgytė visus pavaišino kavute ir sausainiais. Prie vaišių istorijos mėgėjai dalinosi įspūdžiais iš paskaitos.

J. Kaunas

ŠVENTAS VAKARAS LIETUVIO SODYBOJE

Tarpe gausiai susirinkusių lankytojų gruodžio 19 d. į Alvudo suruoštas kūčias, sodybiečiai sveikino ir tris garbingus svečius: katalikų kunigus J. Venskų ir K. Kuzminską, evang. liuteronų kunigą Ansą Trakį.

Dr. J. Adomavičius padėkojęs susirinkusiems už atsilankymą, pranešė, jog programą rikiuos Alfas Brinka, kuris ir pradėjo tėvynėje švęstų kūčių prisiminimais. Paiinkėjęs visiems linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų, pakvietė kalbėti kun. J. Venskų ir kun. A. Trakį. Pirmasis džiaugėsi suteikta galimybe drauge švęsti šeimyniškas kūčias ir maldingai apibūdino Kalėdų švenčių reikšmę žmonijai. Kun. A. Trakis apgailėjo mūsų didžią tragediją, dėkojo vadovui dr. Adomavičiui už pastangas mus vienyti. Vienybę ženklindami abu kunigai ėjo nuo stalo prie stalo, pasidalydami vienybės duona — plotkele.

Solistė Natalija Aukštuolienė giedojo Tyli naktis. Kūčių vakarienės metu prie lietuviškai papuoštos eglės, jauku buvo savitarpy pasikalbėti.

Po vakarienės Nat. Aukštuolienė pagiedojo kūčioms skirtą maldą ir kitų giesmių. Ant. Kevėža paskaitė savo kūrybos.

Italas Antonio Faustini giedojo itališkai Užgimimo giesmę, parašytą popiežiaus Pijaus IX 1870 metais. Giesmės žodžius lietuviškai išvertė Aldona Rimienė. Balys Brazdžionis sveikino su šventėmis, priminė apie kovas pasauly, ragino visus lankytis Sodyboje sekmadienių pobūviuose.

Vincas Kuliešius skaitė užuojautos laišką Lietuvoje likusiai motinai. Pranas Šulas, atsilankęs su sūnumi dr. Leonu, dėkojo už pakvietimą dalyvauti kūčiose, šiltai atsiliepdamas apie sodybos darbuotojus. Palietė ir spaudos reikalus.

Kun. K. Kuzminskas dėkojo už gražias lietuviškas kūčias, aptarė jų vaidmenį krikščionių gyvenime. Adelė Duobienė priminė, kas yra tiesa, toji tiesa — tai meilė.

Alf. Šidagis pagiedojo Šventa naktis. Sol. N. Aukštuolienė, publikai pritariant giedojo Sveikas Jėzau gimusis. Programa baigta daina Lietuva brangi ir kt.

Kūčių šventės užsklandoje dr. Adomavičius dėkojo svečiams už draugišką apsilankymą. Nuoširdžiai dėkojo kruopščiai ir daug dirbusioms talkininkėms: Marijai Bosienei, Marijai Gotseitienei, Reginai Simokaitienei, Anelei Kirvaitytei, V. Simokaičiui, Aleksui Krumpliauskui ir kt. Kalėdų senelis visus apdovanojo prinokusių vaisių maišeliais.

O. Algminienė

CHICAGOS ŽINIOS

BILANDIC — LAIKINAS MERAS

Miesto taryboje laikinu Chicagos meru išrinktas Michael A. Bilandic. Šiose pareigose jis liks šešis mėnesius ir nekandidatuosiąs naujuose mero rinkimuose. Roman C. Pucinski pasiskelbė, kad jis kandidatuos rinkimuose į merus. W. Frost išrinktas į svarbų finansų komiteto pirmininko postą. Mero rinkimuose negrai žada pastatyti savo kandidatą.

4 MIL. RINKIMAMS

Naujo mero rinkimai Chicagai kainuos 4,291,111 dol. Tą sumą jau paskyrė miesto taryba. Sumą padarys kiek pakėlus nuosavybės mokesčius, pvz., namo savininkas turės mokėti apie 3 dol. daugiau.

MOKYTOJŲ UŽPUOLIMAI

Chicagos miesto mokyklose nuo liepos iki spalio mėn. pabaigos buvo užpulti 174 mokytojai. Pereitais metais tokių užpuolimų buvo 233, o užpereitais — 307.

ĮSAKYMAS EAST CHICAGOJ

East Chicagos meras A. A. Pastrick pasirašė nuostatą, kad visi to miesto vaidininkai, kurių yra per 1000, turi gyventi tame mieste.

MIRTINAI APDEGĖ

Dorothy Toops, 50 m., su laidyne belyginant drabužius prieangy namų 500 W. Byron, Chicagoje, kilo gaisras ir ji tiek apdegė, kad mirė.

Prof. dr. Anat. C. Matulis paskaitos metu Kat. akademijos suvažiavime.
Nuotr. J. Urbono

IŠ ARTI IR TOLI

OKUP. LIETUVOJE

— **V. Kuzmickis ir A. Šešelgis** parašė veikalą apie Jurgį Zauerveiną, pateikdami smulkiai ir kruopščiai surinktą jo raštų bibliografiją. Knygą išleido Lietuvių kalbos ir literatūros institutas.

— **Dailininko Petro Rauduvės** pieštų knygos ženklų (ekslibrisų) paroda buvo suruošta Meno darbuotojų rūmuose, Vilniuje. Buvo pateikti 82 darbai.

— **J. Mažiulienė** išvertė iš lotynų kalbos žinomo romėnų istoriko Tito Livijaus XXI—XXIII knygas apie Hanibalo karus. Vertimą išleido "Vagos" leidykla.

ARGENTINOJE

— **Albertas Aukštaitis,** dirbąs prie laivų statybos, kur užima aukštas pareigas, Argentinos valdžios pasiųstas į Prancūziją studijų tikslu, kur išbus mėnesį laiko ir taip pat lankysis kitose Europos valstybėse.

— **Lietuvos 59 metų Nepriklausomybės** atkūrimo minėjimas įvyks vasario 12 d. Lietuvių salėje, Avellanedoj. Programoj pasirodys šios meninės pajėgos: Sao Paulo "Nemuno" šokių ansamblis, Temperley "Aušros" choras, Aušros Vartų mokyklos mokiniai. Iškilmingos pamaldos už Lietuvą įvyks vasario 13 d. Santo Domingo bazilikoje, Buenos Aires. Šv. Mišias atnašaus ir pamokslą pasakys naujas Quilmes vyskupas Jorge Novak. Giedos Šv. Cecilijos choras. Paskui bus nešamas vainikas prie laisvės statulos Plazza de Mayo.

— **Dr. J. Basanavičiaus minėjimas** įvyks vasario 16 d. Tą dieną įvyks gintaro paroda. Programoje dalyvaus L. Centro šokių ansamblis, dainininkių būrelis ir Temperley "Aušros" choras, dirig. I. Balantinavičius.

DIDŽ. BRITANIJOJ

Prelatas Juozas Gutauskas atšventė 80 m. sukaktį. Skotijos lietuviai nuoširdžiai jį sveikina sulaukusį tokio gražaus amžiaus.

KANADOJE

— **Ontario universitetų ir kolegijų ministeris H. Parrottas** paskelbė mokslapinigių padidinimą 1977-78 mokslo metams. Studentai turės mokėti $100 daugiau, kolegijų lankytojai — $75. Metinis mokslapinigių vidurkis Ontario universitetuose tada bus apie $700, kolegijose — apie $325.

— **Staynerio Wasagos** apylinkėje gyvena apie 60 šeimų (vasaros metu šis skaičius labai padidėja). Lietuviai čia rengia bendrą N. Metų sutikimą, Vasario 16 ir Motinos dienos minėjimus, taip pat lietuviškas pamaldas prieš Kalėdas ir Velykas. Apylinkėje yra 12 mokyklinio amžiaus vaikų.

VOKIETIJOJE

— **A. a. Juozas Gataveckas,** LB Darmstadto apylinkės narys, mirė 1976 m. gruodžio 6 d. Velionis buvo gimęs 1919 m. gegužės 28 d. Kybartuose. Į Vokietiją atvyko 1944 m. 1949 m. įstojo į amerikiečių darbo kuopas. 1964-1969 buvo virėju Vasario 16 gimnazijoje. Nuo 1969 iki mirties tarnavo 2040 LS lietuvių darbo kuopoje Darmstadte. Mirė staigiai, nesirgęs.

— **A. a. Raimundas Petrulaitis** žuvo motociklu važiuodamas, 1976. XI. 9 Kaiserlauterne. Palaidotas lapkričio 15 d. Erlensee-Langendiebacho kapinėse. Laidojimo apeigas atliko evang. kun. Grosske ir kun. diak. Fr. Skėrys. Buvo gimęs 1956. XI. 14. Mokėsi Vasario 16 gimnazijoje, vėliau Prekybos mokykloje Darmstadte. Dirbo geležinkely. Laidotuvėse dalyvavo apie 100 žmonių, ypač daug jaunimo.

— **Kun. V. Šarka** parašė laišką L. Brežnevui, Sovietų Sąjungos komunistų partijos gener. sekretoriui, 10-ojo gimtadienio proga ir paprašė leisti Lietuvoje žodžio bei spaudos laisvę ir švęsti pagrindines religines šventes, sugrąžinti iš ištrėmimo vyskupus J. Steponavičių ir V. Sladkevičių, nepersekioti kunigų už vaikų ir jaunimo mokymą tikėjimo tiesų, per radiją ir televiziją transliuoti lietuvių kalba pamaldas ir religinius koncertus, leisti religinio turinio spaudą, muzikos plokšteles ir kit. Taip pat paprašė leisti lietuviams lankytis tėvynėje ilgiau negu tik 5 dienas ir ne tik Vilniuje, bet ir kitose vietose ir sumažinti muitus už dovanų siuntinius.

— **LB Saaro krašto apylinkė** išsirinko naują vadovybę. Pirmininku perrinktas Alg. Palavinskas, vicepirmininke išrinkta Nagelienė - Jurgauskaitė ir valdybos nare — Eug. Matulaitienė.

ARKIVYSKUPO JURGIO MATULAIČIO

MIRTIES SUKAKČIAI PAMINĖTI

MIŠIOS IR KONCERTAS

PROGRAMĄ ATLIEKA

ČIURLIONIO LIETUVIŲ TAUTINIO MENO ANSAMBLIS

KONCERTAS — Marijos aukštesniosios mokyklos salėje, 6727 S. California Av., Chicago, Ill. 60629
1977 m. sausio 22 d. 7:00 val. vakare.

Bilietus prašome įsigyti Marginiuose:
2511 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629

MIŠIOS — Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke, **sausio 23 d. 1:30 val. p. p.**